

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra cestovního ruchu

**Chorvatsko – analýza povědomí českých občanů
o atraktivitě Chorvatska jako turistické
destinace**

Bakalářská práce

Autor: Silvie Huberová

Vedoucí práce: Ing. Alice Šedivá Neckářová

Jihlava 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Silvie Huberová**
Studijní program: **Ekonomika a management**
Obor: **Cestovní ruch**
Název práce: **Chorvatsko - analýza povědomí českých občanů o atraktivitě Chorvatska jako turistické destinace**
Cíl práce: **Cílem bakalářské práce je analyzovat povědomí občanů České republiky o atraktivitě Chorvatska jako turistické destinace a následně identifikovat rozdíl mezi skutečnou nabídkou cestovního ruchu dané země a představami respondentů. Dílčím cílem práce je zjistit hlavní motivy respondentů vedoucí k jejich návštěvě Chorvatska.**

Ing. Alice Šedivá Neckářová
vedoucí bakalářské práce

RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.
vedoucí katedry
Katedra cestovního ruchu

Anotace

HUBEROVÁ, Silvie: Chorvatsko - analýza povědomí českých občanů o atraktivitě Chorvatska jako turistické destinace. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Katedra cestovního ruchu. Vedoucí práce Ing. Alice Šedivá Neckářová. Stupeň odborné kvalifikace: bakalář. Jihlava 2014.

Tato bakalářská práce se zabývá zhodnocením povědomí občanů České republiky o atraktivitě Chorvatska jako turistické destinace. Teoretická část shrnuje obecně poznatky týkající se atraktivity turistické destinace a představuje nejdůležitější přírodní a kulturní atraktivity nacházející se na území Chorvatska. Praktická část prezentuje výsledky dotazníkového šetření prováděného pomocí tištěných a internetových dotazníků a mapuje povědomí o pamětihodnostech, též spotřebním chování respondentů navštěvujících Chorvatsko a zjišťuje respondenty vnímanou atraktivitu.

Klíčová slova

Atraktivita turistické destinace, cestovní ruch, Chorvatsko, národní parky, UNESCO, dotazníkové šetření.

Annotation

HUBEROVÁ, Silvie: Analysis of Czech citizens' awareness of the attractiveness of Croatia as a tourist destination. Bachelor thesis. College of Polytechnics Jihlava. Department of travel and tourism. Thesis supervisor Ing. Alice Šedivá Neckářová. Grade of qualification: bachelor. Jihlava 2014.

This bachelor thesis deals with the evaluation of Czech citizens awareness of Croatia's attractiveness as a tourist destination. The theoretical part summarizes the findings regarding the attractiveness of tourist destination and represents the most important natural and cultural attractions located in the territory of Croatia. The practical part presents the results of a survey carried out by means of printed and online questionnaires and surveys awareness about sights, also the consumption behavior of respondents visiting Croatia and identifies attractiveness as perceived by respondents.

Key words

Attractiveness of tourist destination, tourism, Croatia, national parks, UNESCO, questionnaire survey.

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce, Ing. Alici Šedivé Neckářové za užitečné rady při vedené mé práce a za odbornou pomoc, kterou mi v průběhu psaní práce poskytla. Dále bych chtěla poděkovat respondentům za jejich čas a trpělivost při vyplňování mého dotazníku a v neposlední řadě Janu Zábranskému za psychickou podporu.

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Souhlasím s umístěním mé bakalářské práce v knihovně VŠPJ a s jejím užitím k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě VŠPJ.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje AZ, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že souhlasím s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne vyžadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Brně dne 29. 4. 2014

.....
Podpis

Obsah

Úvod.....	9
Cíl práce.....	10
Metodika práce	11
1 Atraktivita turistické destinace	12
2 Situační analýza	14
2.1 Chorvatsko	14
2.2 Historie Chorvatska.....	15
2.3 Atraktivita Chorvatska	16
2.3.1 Kulturní akce.....	17
2.3.2 Církevní svátky	17
2.3.3 Kulturní památky	18
2.3.4 UNESCO	19
2.3.5 Přírodní atraktivita	21
3 Cestovní ruch v Chorvatsku.....	25
3.1 Ubytování	25
3.2 Stravování	26
3.3 Aktivity	26
3.4 Analýza návštěvnosti	27
4 Dotazníkové šetření	32
4.1 Vyhodnocení dat	32
4.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření	58
Závěr	60
Seznam použitých literárních zdrojů	62
Seznam použitých elektronických zdrojů	63
Seznam ilustrací – grafy	65
Seznam ilustrací – tabulky	65
Seznam ilustrací – obrázky	66
Přílohy.....	67

Úvod

Atraktivita je definována jako schopnost destinace nebo služby cestovního ruchu přitáhnout pozornost návštěvníků. Ve své bakalářské práci jsem se rozhodla zvolit si téma týkající se atraktivity turistické destinace Chorvatsko, protože jsem tuto zemi navštívila již mnohokrát a mám k ní blízký vztah. Pokaždé když jsem přijela do Chorvatska na nové místo, nebo i tam kde jsem již byla, jsem v okolí našla novou zajímavost. Ty se nacházejí i na nečekaných místech, i v opravdu malých vesničkách je možné narazit na něco unikátního.

Během času stráveného v Chorvatsku jsem zde zaznamenala velké množství českých turistů, z tohoto důvodu se domnívám, že Chorvatsko je Čechy vnímáno jako atraktivní turistická destinace. Tuto domněnku jsem se rozhodla ověřit prostřednictvím dotazníkového šetření v rámci zpracovávání své bakalářské práce. Zároveň jsem také přemýšlela, zda čeští občané vnímají Chorvatsko pouze v souvislosti s mořem či v jeho širších souvislostech.

Než jsem se začala tomuto tématu blíže věnovat, hledala jsem v databázi Vysoké školy polytechnické Jihlava bakalářské práce na podobná témata a našla jsem několik prací týkající se Chorvatska. Jedna práce se zabývala cestovním ruchem na pobřeží Chorvatska a součástí práce bylo i dotazníkové šetření, avšak práce se ubírala zcela jiným směrem než má. Další práce má částečně prolínající se teoretickou část, ale autor se zabýval pouze národními parky nacházejícími se v Chorvatsku. Poslední práce, kterou jsem našla, se zabývala obecně cestovním ruchem v Chorvatsku.

Cíl práce

Bakalářská práce nese název Chorvatsko – analýza povědomí českých občanů o atraktivitě Chorvatska jako turistické destinace. Jako hlavní cíl si tato práce klade zhodnocení povědomí občanů České republiky o atraktivitě Chorvatska a poté identifikaci rozdílů mezi skutečnou nabídkou cestovního ruchu a představami respondentů odpovídajících v dotazníkovém šetření se zaměřením na respondenty, kteří již Chorvatsko navštívili. Dílčím cílem práce je zjištění hlavních motivů respondentů vedoucích k jejich návštěvě a zjištění spotřebního chování na dovolené v Chorvatsku.

Cíle práce budou naplněny pomocí dotazníkového šetření provedeného prostřednictvím předtištěného formuláře dotazníku a elektronické verze dotazníku. Teoretická část se bude zabývat vymezením terminologie týkající se turistické destinace a její atraktivity, možnostmi měření této atraktivity. Dále seznámení se s turistickou destinací Chorvatskem a jejími přírodními a kulturními atraktivitami, konkrétně s národními parky a památkami zapsanými na seznamu kulturního a přírodního dědictví organizace UNESCO, a v neposlední řadě analýzou návštěvnosti. Praktická část se bude zabývat vyhodnocením jednotlivých otázek dotazníkového šetření a poté zhodnocením získaných informací.

Metodika práce

Před samotným zpracováním bakalářské práce bylo nutné sehnat příslušnou literaturu týkající se Chorvatska. O tomto státu bylo napsáno velké množství tištěné literatury a pojednává o něm také několik internetových portálů. O některých tématech nebylo v tištěné literatuře dostatek informací, a proto jsem je doplnila internetovými zdroji, například jsem studovala statistiky Chorvatského statistického úřadu. Dále jsem v knihovně hledala staré vydání časopisu COT business a snažila se nalézt i sborníky z konferencí cestovního ruchu, což se mi podařilo jen z části. Některé sborníky totiž knihovna nebyla schopná ve svém velkém množství publikací najít a dodat. Tuto literaturu jsem tedy využila zejména v teoretické části bakalářské práce a okrajově i v části praktické.

Teoretická část má za úkol čtenáři obecně objasnit základní pojmy týkající se turistické destinace a její atraktivity, dále představit Chorvatsko, stručně čtenáře seznámit s jeho historií a poté představit nejdůležitější přírodní a kulturní atraktivity a kulturní akce. Dále se teoretická část zabývá cestovním ruchem v Chorvatsku, snaží se přiblížit možnosti ubytování a aktivit, které se dají v Chorvatsku provozovat. V poslední řadě se teoretická část zabývá analýzou návštěvnosti.

Stěžejní část práce tvoří dotazníkové šetření. Dotazník byl umístěn na několik internetových portálů a rozdán přátelům, kolegům, známým a vyplněn s těmi co nemají přístup na internet. Návratnost tištěných dotazníků byla přibližně 65 %. Celkem bylo shromážděno 397 ks vyplněných dotazníků. Dotazník měl celkem 21 otázek a většina z nich byla polouzavřených pro získání co největšího množství informací. U polouzavřených otázek se mohli respondenti vyjádřit v možnosti "jiná odpověď". Pro co největší svobodu vyjádření respondentů obsahoval dotazník i několik otevřených otázek.

1 Atraktivita turistické destinace

Destinace cestovního ruchu (neboli turistická destinace) je ve výkladovém slovníku cestovního ruchu v užším smyslu popsána jako „*cílová oblast v daném regionu, se specifickou nabídkou atraktivit cestovního ruchu a infrastruktury cestovního ruchu*“. V širším smyslu se za destinaci označují „*země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické vysokou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami a další infrastrukturou, jejichž výsledkem je dlouhodobá vysoká koncentrace návštěvníků*.“ (Zelenka; Pásková, 2012, str. 105)

Jiná definice popisuje destinaci cestovního ruchu jako přirozený celek mající z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, které je odlišují od jiných destinací. Zatímco Světová obchodní organizace (WTO) popisuje destinaci, jako místo s atraktivitami s nimiž jsou spojeny zařízení a služby cestovního ruchu, které poskytovatelé přinášejí na trh a jež si účastník vybírá pro svou návštěvu. (Királová, 2003, str. 15)

Atraktivita turistické destinace je určena její primární a sekundární nabídkou. Mezi primární nabídku patří přírodní atraktivity jako klima, fauna či terén, dále kulturně-historické atraktivity, mezi něž patří architektonické památky či kulturní zařízení, např. galerie či muzea. Dále pak hudební a divadelní festivaly, folklórní slavnosti či veletrhy patřící mezi organizované atraktivity. Jako poslední jsou sociální atraktivity, čili způsob života lidí, tradice, zvyky či gastronomie, atp. Na primární nabídku navazuje sekundární nabídka. Jedná se o dopravní dostupnost, ubytovací kapacitu či doprovodné služby doplňující primární nabídku. (Ryglová, 2009, str. 153-154)

Destinace může být přirozeně zajímavá, například svou historií či kulturním bohatstvím, ale přitom její potenciál nemusí být využíván. Zajímavost turistické oblasti není dána jen její hlavní atraktivitou, ale mohou ji zvyšovat i další faktory sekundární nabídky. Oblasti turistického zájmu mohou být též vytvářeny i uměle. (Ryglová, 2009, str. 154)

Turistická destinace je ovlivňována i polohou k jiné destinaci či státní hranici, každá má tedy jiné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Pro vyjádření atraktivity turistické destinace, chybí metody a postupy, které by zhodnotily využívání jejího potenciálu. Atraktivita turistických destinací je často subjektivního charakteru, kde chybí objektivní kritéria. Lze ji ovlivnit například poskytováním služeb a nabídky doplňkových služeb,

které zvyšují celkovou atraktivitu. Možností měření přínosů cestovního ruchu může být satelitní účet cestovního ruchu, který je využíván na národní úrovni. Stále však chyběla metodika měření přínosu na úrovni obci, mikroregionu nebo regionu. Doc. RNDr. Jiří Vaníček, CSc. při hledání způsobu jak měřit atraktivitu turistické destinace analogicky vychází z měření atraktivity obchodu, kde bylo nutné definovat veličiny vzdálenost zákazníka od obchodu, průměrný počet denních návštěvníků obchodu a průměrná četnost návštěvy obchodu za měsíc. (Vaníček, 2006, str. 42)

Pro výpočet atraktivity turistické destinace je třeba znát průměrný počet turistů a návštěvníků za den, průměrnou vzdálenost místa bydliště od destinace a průměrný počet dnů strávených v destinaci. (Vaníček, 2006, str. 43)

Prvním problémem pro výpočet atraktivity turistické destinace je stanovení počtu návštěvníků. Tyto informace lze odhadnout ze statistiky počtu turistů zveřejněné Českým statistickým úřadem, které vychází z údajů o počtu ubytovaných osob v hromadných ubytovacích zařízeních a z dotazníkového průzkumu prováděného v turistické destinaci. [1]

K výpočtu atraktivity turistické destinace je potřeba nejprve definovat veličinu **ochotu k návštěvě** (km/den) = $d * n$, přičemž d je průměrná vzdálenost místa bydliště návštěvníka od turistické destinace a n je průměrný počet turistů a návštěvníků za den v dané destinaci. (Vaníček, 2006, str. 43)

V případě, že je nám znám údaj o počtu dnů strávených v destinaci v rámci jedné návštěvy, lze definovat obecnější veličinu nazvanou **atraktivita turistické destinace (ATD)** = $d * n$ (ochota k návštěvě) * $f/1000$, kde f je průměrný počet dnů strávených v destinaci. (Vaníček, 2006, str. 43)

2 Situační analýza

Chorvatsko je evropský stát ležící na jihu střední Evropy a na Balkánském poloostrově. Jižní část Chorvatska omílá Jaderské moře. Zaujímá rozlohu 56 594 km², z čehož vyplývá, že je asi o čtvrtinu menší než Česká republika a sousedí s pěti státy: Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou. (Abraham, 2012, str. 44)

2.1 Chorvatsko

Chorvatsko je republikou v čele státu s prezidentem Ivem Josipovičem a úředním jazykem je chorvatština. Je to země nábožensky založená, více než 80 % obyvatelstva se hlásí k římskokatolické církvi. Podle sčítání lidu v roce 2011 zde žije asi 4,4 milionu obyvatel, z nichž téměř 800 tisíc bydlí v hlavním městě Záhřebu. Chorvatsko můžeme rozdělit na několik hlavních regionů. Jsou to severní Chorvatsko, kam patří hlavní město Záhřeb, potom Slavonie, Istrie, Kvarnerská oblast, Lika a Dalmácie. Administrativní členění je podrobnější a rozděluje regiony na celkem 21 žup. Župy se mohou ve svých hranicích mírně lišit od hranic rozdělení Chorvatska podle regionů. Dále se ještě dělí na menší jednotky opčiny, což by se dalo připodobnit postavení obcí v České republice. Chorvatsko je od roku 2009 členem NATO, od 1. července 2013 i členem Evropské unie. (Abraham, 2012, str. 19-21)

Co se povrchu týče, je Chorvatsko plné kontrastů, nalezneme zde rozsáhlé nížiny, ale i hornaté oblasti. Nejvyšším vrcholem je Dinara (1831 m), která je součástí Dinárského pohoří. Z pohledu cestovního ruchu nejvýznamnější atraktivitou lákající turisty jadranské pobřeží. To je ohraničené Dinárským pohořím a ostrovy. (Němec, 2002, str. 18)

Toto pobřeží je téměř 5 800 km dlouhé. Ostrovů se v Chorvatsku nachází až 1 200, ale pouze 66 z nich je osídleno. Největší ostrovy jsou Krk, Cres, Brač, Hvar a Pag. Zatímco největším poloostrovem je Istrie. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 23)

Zajímavostí je, že pokud by hladina Jaderského moře klesla o 100 metrů, tak by se všechny ostrovy staly součástí pevniny. (Němec, 2002, str. 18)

Jaderské moře je mořem čistým, silně zasoleným a s průměrnou teplotou mezi 22-25 °C i teplé. Podél Jaderského moře se nachází pláže kamenité, skalnaté, šterkové i písčité. Chorvatsko má opravdu rozmanité podnebí, ve vnitrozemí převládá kontinentální podnebí s teplými léty, ovšem v zimě dosahuje průměrná teplota v lednu 0 °C. V horách převládá horské podnební s chladnými zimami, nízkými teplotami a velkými sněhovými srážkami a na pobřeží převládá zase středomořské podnebí s krátkými a mírnými zimami a teplými suchými léty. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 22)

2.2 Historie Chorvatska

Osídlování dnešního území Chorvatska začalo již ve starší době kamenné před asi 800 000 lety. První známé kmeny obývající Chorvatsko byly ve středověku ilyrské kmeny. V severní části jaderského pobřeží to byly Istrové a Liburnové a ve střední části země Dalmáti. Od 1. století př. n. l. ovšem ovládali území Římané. V této době velmi vzkvétala Istrie i celé východní pobřeží Jadranu. Toto trvalo až do 6. století n. l., kdy se díky stěhování národů daly do pohybu slovanské kmeny, a ve vnitrozemí Istrie se začali usazovat Chorvaté. Nezávislý a samostatný chorvatský stát vznikl v 9. století. (Podhorský, 2002, str. 11-14)

Na začátku 12. století se Chorvatsko spojilo personální unií s Uhrami, což trvalo až do roku 1918. V tomto roce po rozpadu Rakouska–Uherska, bylo vytvořeno Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, které se již v roce 1929 přeměnilo na Království Jugoslávie. Rok po vzniku tohoto království založil Ante Paveliće Ustašovské chorvatské osvobozenécké hnutí (přejmenované o rok později na Ustašu) s cílem vytvoření nezávislého chorvatského státu. Tato teroristická organizace s krajně pravicovým programem pomocí makedonského atentátníka zavraždila v roce 1934 krále Jugoslávie Alexandra a francouzského ministra zahraničí. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 15, 18-19)

Dva roky od začátku 2. sv. v. Jugoslávii obsadila italská a německá vojska a vzniklo antifašistické partyzánské hnutí odporu v čele s Josipem Brozem Titem. (Němec, 2002, str. 17)

Čtyři dny po zahájení leteckého bombardování Jugoslávie vznikl se souhlasem Adolfa Hitlera nezávislý Chorvatský stát v čele s Ante Pavelicem a začalo pronásledování židovského, srbského a romského obyvatelstva. Bylo zabito celkem asi 300 tisíc chorvatských a bosenských Srbů. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 19)

Krátce po skončení 2. sv. v. ke konci roku 1945 došlo ke zrušení monarchie a byla vyhlášena Federativní lidová republika Jugoslávie, kterou tvořilo šest svazových republik včetně Chorvatska. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 20) Stát ovládl Svaz komunistů Jugoslávie v čele vlády s maršálem Josipem Brozem Titem, který zavedl vlastní diktaturu nezávislou na SSSR. Po jeho smrti v 80. letech ožily snahy Chorvatska dosáhnout nezávislost a též se opět probudily rozpory mezi Chorvaty a Srby. Na počátku 90. let se začala Jugoslávie rozpadat. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 20-21)

V roce 1991 se konali první demokratické volby za účasti více politických stran a byla vytvořena nekomunistická vláda. (Němec, 2002, str. 18)

Chorvatsko bylo od roku 1945 až do roku 1990 hned po Slovinsku nejrozvinutější jugoslávskou republikou a muselo tak doplácet na chudší země, jako např. Makedonie. [2] To byl jeden z důvodů touhy po nezávislosti. Dne 25. května 1991 vyhlásilo Chorvatsko spolu se Slovinskem samostatnost. Jugoslávská vláda toto rozhodnutí o vyhlášení samostatnosti označila za nelegální, a proto jugoslávská armáda tvořena hlavně Srby za využití pěchoty, letectva, námořnictva a obrněnců zaútočila na Slovinsko a poté na Chorvatsko. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 21)

Tento vpád armády vyvolal v obou zemích občanskou válku. Hlavním zdrojem nepokojů byly menšinové enklávy (území uvnitř jiného území), např. Srbská Krajina, která zabírala velkou část chorvatského území a kde se usazovaly velké skupiny Srbů. Krajinští Srbové odmítli připojení k Chorvatsku a vyhlásili Republiku srbská Krajina. (Podhorský, 2002, str. 16)

Válka v Chorvatsku trvala až do roku 1995, kdy byla Republika srbská Krajina vojensky zlikvidována a tím končí i válečný konflikt v Chorvatsku. Začátkem roku 1998 byla Chorvatsku předána poslední Srby okupovaná část. (Němec, 2002, str. 18)

2.3 Atraktivita Chorvatska

Chorvatsko má mnoho kulturních i přírodních atraktivit, které jsou pro turisty méně či více atraktivní a známé. Tato podkapitola se bude snažit zachytit nejdůležitější informace týkající se kulturních památek a kulturních akcí konajících se v Chorvatsku, památek zapsaných ve světovém seznamu kulturního dědictví organizace UNESCO a nejdůležitější fakta o chorvatských národních parcích.

2.3.1 Kulturní akce

V Chorvatsku se koná tradičně mnoho festivalů, můžeme zde najít od malých venkovských slavností až po akce světového významu, které trvají až několik týdnů. Nejvíce festivalů se koná v letních měsících a okolo Velikonoc. (Abraham, 2012, str. 18)

Festivaly

Letos se uskuteční již čtyřicátý osmý ročník největšího z chorvatských festivalů Mezinárodní folklórní festival konající se v Záhřebu. Předním chorvatským folklórním festivalem lidových tanců je Brodsko Kolo, který se koná ve Slavonském Brodu. (Abraham, 2012, str. 18)

Karnevaly

Karnevaly se v zemi konají hlavně v postní době a to proto, že většina Chorvatů se hlásí k římskokatolické církvi. Mezi nejvýznamnější události počátku nového roku je předpostní karneval, který v podstatě začíná už před Vánocemi, ale jeho vrchol přichází v den masopustního úterý. Na vesnicích i ve městech se konají průvody masek. (Bousfield, 2007, str. 10)

Největším a nejokázalejším karnevalem je Rijecký karneval, který nabízí průvod vozů, tanečníků a divoké kostýmy. Za zmínku stojí ještě Festival Poklad, který se koná na ostrově Lastovo. Tento festival vrcholí spálením figuríny, což má připomenout zázračné zničení flotily katalánských pirátů, který chtěli ostrov vydrancovat. (Abraham, 2012, str. 18)

2.3.2 Církevní svátky

Jedna z nejdůležitějších událostí křesťanského kalendáře je velikonoční týden, kdy se konají průvody a potom Nanebevzetí Panny Marie. Po celém Chorvatsku v té době se v kostelech konají zvláštní mše a lidé se vydávají do mariánských center. Stejným způsobem se slaví ještě narození Panny Marie, který je pro Chorvaty a ostatní křesťany skoro stejně důležitý jako Nanebevzetí Panny Marie. (Bousfield, 2007, str. 10)

2.3.3 Kulturní památky

Amfiteátr v Pule

Město Pula je nejstarší město na východním pobřeží Jadranu ležící na jihu poloostrova Istrie. Pula se může pochlubit pátým nejzachovalejším římským amfiteátre, který byl postaven již v 1. století n. l. Amfiteátr zvládl pojmout až 23 000 diváků a až do 4. století se v něm konaly gladiátorské hry, poté byl používán jako tržiště. Největší škody na něm byly napáchány v 15. století za nadvlády Benátčanů, kteří části jeho zdí používali jako stavební materiál pro stavbu svých domů. Nyní se amfiteátr v letních měsících využívá pro konání Pulského operního festivalu. (Podhorský, 2002, str. 38-39)

Rijeka

Město Rijeka má za sebou velmi dlouhou a bohatou historii. Největší rozkvět zaznamenalo město v 19. století, krátce bylo město dokonce rozděleno na část připadající Itálii a část patřící k Chorvatsku (Království Srbů, Chorvatů a Slovinců). Nyní je město největším chorvatským námořním přístavem. Nejznámější budovou ve městě, původně pocházející ze 13. století, ale přestavěnou v 18. století, je městská věž s orlojem. Nejstarší památkou v Rijece je Stará brána, naproti ní stojí kostel sv. Víta stavěný od roku 1638 skoro sto let, dále se zde nachází kostel kapucínů nebo novogotický barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie s vychýlenou zvonici připomínající Šikmou věž v Pize. Kromě kostelů zde stojí ještě pevnost Trsat. (Swajdo; Stovrag, 2001, str. 109-111)

Záhřeb

Záhřeb je hlavním a zároveň největším městem Chorvatska. Je to kulturní, politické i ekonomické centrum. Město vzniklo v 15. století spojením několika obcí, významný rozmach a významnou roli v politickém a kulturním životě země získal v 18. a 19. století. Co se kulturních památek města týče, je třeba uvést čtvrť Kaptol, kde stojí řada barokních budov ze 17. století. Dominantou Kaptolu je katedrála Nanebevzetí Panny Marie, známá pro soubor fresek ze 13. století. Dále se ve městě nachází kostel sv. Marka, který je významný díky unikátní taškové střeše z roku 1880. V Záhřebu se též nachází velké množství muzeí. Za zmínku stojí Stossmayerova galerie, které vystavuje díla italských mistrů ze 14. až 18. století. (Němec, 2002, str. 36-40)

Omiš

Jedná se o menší město ležící nedaleko Splitu, chráněné masivem Mosor, ve kterém ústí řeka Cetina. Je to významné středisko cestovního ruchu. Známe je i díky své rozsáhlé písčité pláži, která se pyšní tzv. Modrou vlajkou, mezinárodním oceněním za vysoký standard, čistotu moře a jeho okolí atd. Od 7. století využívali jeho polohy piráti a vybudovali z města nedobytné sídlo. Nejstarší omišskou památkou je kostel sv. Petra, jedná se o ukázkou typické raně románské stavby s byzantskými rysy. Na skalách nad městem jsou k nalezení pozůstatky pirátské pevnosti ze 13. století. Ve městě se ještě nachází barokní farní kostel sv. Michala nebo muzeum. [3]

2.3.4 UNESCO

Na seznamu světového kulturního a přírodního dědictví organizace UNESCO má Chorvatsko zapsáno celkem sedm hmotných míst a památek.

Komplex Eufraziovy baziliky v Poreči

Eufraziovu baziliku, ležící na Istrijském poloostrově, nechal v polovině 6. století n. l. postavit biskup Eufrázius. Komplex se skládá z atria, křestní kaple, trojlodní baziliky, biskupského paláce, pamětní kaple a zvonice. Uvnitř baziliky jsou úchvatné mozaiky a vyobrazení sv. Maura, biskupa Eufrázia a Panny Marie s malým Ježíškem. Na sloupech jsou vytesaná velká písmena, která symbolizují monogram biskupa Eufrázia. Tento komplex byl do seznamu UNESCO zapsán roku 1997. (Abraham, 2012, str. 135)

Plitvická jezera

Národní park Plitvická jezera, ležící ve střední Dalmácii, byl vyhlášen národním parkem v roce 1949 a od roku 1979 je zapsán i na seznamu přírodního dědictví UNESCO především kvůli ochraně šestnácti jezer navzájem spojených vodopády. Plitvická jezera jsou známá i díky tomu, že se zde natáčel film o náčelníkovi Apačů Vinnetuovi s názvem Poklad na stříbrném jezeře. Plitvická jezera ležící poměrně daleko od turistické trasy lze rozdělit do dvou skupin. První skupina má celkem dvanáct jezer, z nichž nejvýše položené Proščansko jezero je ve výšce 639 m. n. m. Z druhé skupiny jezer je nejnižší položené jezero Novakovića Brod s hladinou 503 m. n. m. Největší vodopád parku vedoucí z říčky Plitvica padá do kaňonu do hloubky 76 metrů. Okolo

jezer jsou hluboké lesy, ve kterých rostou divoké orchideje a žijí medvědi a rysí. Park ročně navštíví velké množství turistů i přesto, že park je relativně vzdálený od pobřeží. (Fehér, 2004, str. 14-16)

Katedrála svatého Jakuba v Šibeniku

Tato katedrála, ležící ve střední Dalmácii, je nejvýznamnější architektonická památka ve městě. Začala se stavět v roce 1431, ale dostavěna byla až o více jak 100 let později. Město přizvalo nejznámějšího architekta a sochaře regionu Juraje Dalmatince, který vytvořil křížový půdorys katedrály, křestní kapli a galerii vytesaných tváří. Roku 1992 katedrálu poškodila mina, která prorazila střechu a dopadla na podlahu katedrály. Mina naštěstí nevybuchla a škody byly opraveny. Na seznam světového kulturního dědictví UNESCO byla katedrála zapsána v roce 2000 díky uměleckému a historickému významu. (Fehér, 2004, str. 25-26)

Diokleciánův palác ve Splitu

Tento palác, zapsaný do seznamu UNESCO v roce 1977, pro sebe nechal postavit římský císař Dioklecián za jeho vlády římské říši. Stavět se palác s pravoúhlým půdorysem začal roku 295 n. l. a dokončen byl o deset let později. Na stavbu byl použit bílý vápenec přivezený z ostrova Brač. (Abraham, 2012, str. 198)

Jedná se o nejvýznamnější památku v Chorvatsku a nejlépe zachovanou památku římské architektury. Město Split bylo budováno okolo tohoto paláce, v komplexu ovšem dosud žije asi tři tisíce obyvatel. Asi nejvýraznější část paláce je peristyl – nádvoří se sloupovým ochozem, v dnešní době se právě zde odehrávají operní představení. Dioklecián za svého života nechal pronásledovat křesťany, i přesto se v komplexu nacházelo Diokleciánovo mauzoleum. [4]

V 7. století bylo proměněno na katedrálu a později byla vedle ní přistavěna zvonice. Pod celým komplexem se nalézají rozsáhlé sklepení, které bylo až do rekonstrukce v období po 2. světové válce zaplněno sutí a odpadem. (Abraham, 2012, str. 199)

Starigradské polje na ostrově Hvar

Starigradské polje jsou nejnověji zapsanou památkou do seznamu UNESCO, byly zapsány teprve v roce 2008. Tato památka se nachází na ostrově Hvar v jižní Dalmácii nedaleko města Stari Grad. Pěstuje se zde vinná réva a zapsána byla do seznamu

přírodního dědictví UNESCO díky tomu, že se do dnešní doby dokázal zachovat tzv. řecký agér, to znamená rozdělení zemědělské půdy na stejně velké pozemky oddělené zídkami a cestami. Tento způsob rozdělení používali řečtí osadníci již před 2 500 lety a Starigradské polje jsou právě nejlépe dochovaným příkladem tohoto rozdělení půdy v celém Středomoří. [5]

Historické městečko Trogir

Město Trogir leží na malém ostrově, který byl původně poloostrovem. Může se pochlubit jedním z nejlépe zachovaných historických center v celém Jadranu. Ve středověku bylo město odděleno od poloostrova prokopáním kanálu. Do města je možné se dostat pouze jedním kamenným mostem. Nejslavnější památkou města Trogir je katedrála sv. Vavřince pocházející ze 13. století n. l. se západním portálem, což je jedna z nejkrásnějších ukázek románské architektury v Dalmácii. Kaple Ursini, která se nachází uvnitř katedrály, je dílem Nikoly Firentinace, jenž byl žákem italského renesančního mistra Donatella. Biskup Ursini je jedním z patronů města. Dalšími památkami nacházejícími se ve městě jsou palác Čipiko, kostel sv. Barbory či pevnost Kamerlengo. Historické městečko bylo do seznamu UNESCO zapsáno v roce 2007. (Abraham, 2012, str. 205-207)

Staré město Dubrovník

Město Dubrovník, považováno za kulturní a historické centrum jižní Dalmácie, je nejspíše i nejznámějším a největším jihodalmátským městem, které má velmi dlouhou historii sahající až do 1. století n. l. Historické jádro Dubrovníku, zapsáno na seznam UNESCO v roce 1979, je obehnané 1400 m dlouhými městskými hradbami. Z nich vystupuje celkem čtrnáct hranatých a tři okrouhlé věže a pět bašt. Důležitou památkou je pevnost Bokar, Velká Onofriova kašna či brána Pile, která se skládá ze dvou částí a to vnější renesanční brány a z vnitřní gotické. Ve středověku vedl přes obranný příkop padací most, který dnes připomínají řetězy a otvory na baště půlkruhového půdorysu. (Fehér, 2003a, str. 99-105)

2.3.5 Přírodní atraktivita

Ochrana oblastí divoké přírody začala v Chorvatsku v roce 1949 se vznikem Národního parku Plitvická jezera. Chorvatsko má celkem 960 přírodních rezervací a z toho 8 národních parků, šest přírodních parků, 69 zvláštních rezervací a zabírají přes

6 % rozlohy Chorvatska. Na území Chorvatska roste velmi mnoho nikde jinde nerostoucích endemických druhů rostlinstva, ale je zde poměrně chudé zastoupení zvířectva. Na oboje je však bohatý podmořský svět. Na území Chorvatska kromě dubu rostou fíky, olivy i jedlé kaštiny. [6]

Národní park Brijuni

Podél pobřeží nedaleko od města Pula na poloostrově Istrie se nachází souostroví tvořené čtrnácti ostrovy nesoucí název Brijuni. Toto souostroví je známé především kvůli tomu, že zde měl vilu bývalý jugoslávský prezident Josip Broz Tito. Za jeho vlády nebyl turistům umožněn vstup. Dnes jsou pro turisty zpřístupněny dva největší ostrovy a to Veli Brijun, na kterém se nachází i několik hotelů a Mali Brijun. Ovšem plavba souostrovím jachtou či na motorovém člunu se dodnes podrobuje přísné kontrole. (Bousfield, 2007, str. 222)

Národním parkem bylo souostroví a okolní moře vyhlášeno roku 1983 a to kvůli ochraně Středomořské vegetace, divokých zvířat a také kvůli ochraně historických památek z dob římské a byzantské říše. Původní vegetace je zachovaná jen z části, protože byla nahrazena parky, stromovými alejemi a stezkami. Ne všechna divoká zvířata žijí svobodně, z toho důvodu že se na ostrově Veli Brijun nachází zoo, safari park a ptačí rezervace. [7]

Národní park Kornati

Národní park Kornati se nachází v souostroví Kornati ve střední části Jaderského moře. Toto souostroví je zcela odlišné ve srovnání s chorvatským pobřežím a má výjimečné podmořské prostředí. Národní park byl vyhlášen v roce 1980 a dostal název podle největšího z ostrovů Kornati. Tento národní park nezahrnuje pouze zemi, ale tři čtvrtiny rozlohy tvoří moře. Typický pro ostrovní část národního parku je krasový terén a abrazivní tvary skal. Ostrovy vytvářejí čtyři řady a nejzajímavější krajinné rysy s nejpůsobivějšími útesy a skalami národního parku jsou k nalezení u poslední řady souostroví. (Podhorský, 2002, str. 93-95)

Národní park Krka

Národní park Krka vznikl roku 1985 kvůli ochraně unikátních přírodních krás. Nachází se ve střední Dalmácii na dolním toku řeky Krka. V tomto parku se nalézají několik vodopádů, z nichž největší padá z výšky 48 metrů. (Podhorský, 2002, str. 90)

Asi nejznámější část parku se nachází v okolí Skradinských vodopádů, kam je možné se nechat dopravit výletní lodí. Pod těmito vodopády je dovoleno se koupat. Dalším známým vodopádem je Rošský vodopád. Na Visovackém jezeru je možné navštívit ostrůvek Visovac, na kterém stojí františkánský klášter s knihovnou a parkem. [8]

Národní park Mljet

Na části souostroví Mljet, nacházející se v jižní Dalmácii, leží Národní park Mljet. Tento park byl založen v roce 1960 kvůli svým geologickým zvláštostem, neporušeným krajinným rázům a ochraně původního ekosystému v Jadranu. Souostroví Mljet je považováno za jedno z nejhezčích na Jadranu, přičemž lesy pokrývají až 72 % jeho plochy. V národním parku se nachází dvě jezera a to Malé a Velké jezero. Ve Velkém jezeře leží malý ostrov Svaté Marie, na kterém stojí klášter postavený ve 12. století. [9]

Národní park Paklenica

Národní park Paklenica, který vyniká nedotčenou přírodou a nejrozsáhlejším lesním porostem na pobřeží, se stal národním parkem v roce 1949. Tento park je součástí pohoří Velebit, nejzajímavější částí jsou dva kaňony a to Velika Paklenica a Mala Paklenica. Tyto kaňony dělí 500 metrů vysoká náhorní plošina. [10]

Na území parku žije kromě kamzíků nebo jelenů i několik chráněných medvědů a vlků a též asi 300 druhů vzácných nebo chráněných ptáků. Za vlády jugoslávského prezidenta Josipa Broza Tita byl vystaven podzemní systém chodeb zvaný "Bunkry". Tento systém byl postaven, aby zde v případě války mohlo přežít asi 1000 lidí. (Fehér, 2003b, str. 94)

Národní park Plitvická jezera

Národní park Plitvická jezera je již popsán v podkapitole nesoucí název UNESCO.

Národní park Risnjak

Tento národní park leží v severní části Chorvatska a je součástí horské oblasti Gorski Kotar. Tuto oblast navštěvuje velmi málo zahraničních turistů a v letních měsících je tu téměř liduprázdno. (Oliver, 2008, str. 111)

Vyhlášen národním parkem byl pro svou geomorfologickou a klimatickou rozmanitost již v roce 1953. Park je tvořen pohořím Risnjak a Snježnik a údolím řeky Kupa. V parku se dají najít jeskyně, skalní průrvy, údolí a mnoho ohrožených rostlin a živočichů. [11]

Národní park Severní Velebit

Nejnovějším národním parkem v Chorvatsku, založeným na přelomu let 2000 a 2001, zároveň parkem zařazeným do seznamu biosférických rezervací UNESCO je Národní park Severní Velebit ležící v severní Dalmácii. Národní park leží v severní části horského masivu Velebit. Nachází se zde až 2 700 rostlinných druhů, z toho dokonce sedmdesát osm endemitů, to znamená, že se nikde jinde na světě nevyskytují. V tomto parku se vyskytuje devátá nejhlubší jeskyně na světě. [12]

3 Cestovní ruch v Chorvatsku

Cestovní ruch v Chorvatsku se začal rozvíjet již od poloviny 19. století díky bohaté rakouské elitě, která si oblíbila istrijské léčebné letovisko Opatiju. Čeští turisté si chorvatské dalmatské pobřeží oblíbili již před 1. světovou válkou, v 70. a 80. letech do Chorvatska začali proudit turisté i z Německa a Itálie a cestovní ruch začal představovat výrazný zdroj příjmů pro jugoslávskou ekonomiku. Kvůli válce v 90. letech přestal cestovní ruch v Chorvatsku prakticky existovat. V důsledku války byla narušená infrastruktura, města byla poničena od dělostřeleckých granátů a spousta ubytovacích zařízení byla přeměněna na kasárna a vystavena palbě. Turisté se opět začali do Chorvatska vracet na konci 90. let a Chorvatsko začalo pracovat na opravě čtených škod. Přestože Chorvatsko zaznamenalo v posledních 20-30 letech prudký nárůst turismu snaží se zachovat si stavebními pracemi nenarušené pobřeží. Národní chorvatská organizace pro turistiku má dokonce heslo „Středozeří jako kdysi“. (Abraham, 2012, str. 22-23)

Po uklidnění situace v Srbsku již nemá politické dění na Balkáně negativní vliv na rozvoj cestovního ruchu v Chorvatsku. Co se týče návštěvnosti jednotlivých regionů v Chorvatsku, tak panuje velký rozdíl mezi návštěvností severu a jihu Chorvatska. Většinu turistů přitahuje chorvatské potřeby, 50% z nich cestují na Istrii, 25% do Kvarnerského zálivu a 20% potom do Dalmácie. Na sever Chorvatska a do vnitrozemí cestuje pouze 5% turistů a vnitrozemí je zároveň vnímáno pouze jako přestupní stanice. (Lips, 2009, str. 77)

3.1 Ubytování

Ačkoliv ubytovací zařízení během války v 90. letech minulého století utrpělo značné škody, byly již z velké části napraveny a dnes Chorvatsko nabízí širokou nabídku ubytování. Zejména při pobřeží se nachází velké množství hotelů, apartmánů a kempů. Z rozmachu cestovního ruchu v 70. a 80. letech minulého století pochází většina hotelů na pobřeží. Tato rekreační střediska jsou si podobná a mohou působit jednotvárně, ale služby jsou obvykle na dobré úrovni. Co se kvalifikace týče, Chorvatsko dříve používalo pro jednotlivé kategorie písmena, kdy písmeno L odpovídalo dnešním pěti hvězdičkám. Nyní již stejně jako ostatní evropské země používá pro hodnocení hotelů

hvězdičkovou stupnici, kde pět hvězdiček získají ty nejluxusnější a nejlepší hotely a jedna hvězdička značí jednoduché ubytování. (Zoppé; Venturini, 2011, str. 218-219)

Další možností ubytování jsou kempy, kterých je v Chorvatsku velké množství. Skoro všechny kempy se nachází v hájích u moře. Kempy mohou být jen malá zařízení, ale i rozsáhlé autokempy s množstvím služeb jako jsou restaurace či obchody. Jsou přístupné v letních měsících, přibližně od června do půli září. V Chorvatsku je zakázáno pobývat mimo oblasti vyznačené speciálně pro táborníky jako jsou lesy, hájky či pláže. Výhodnou možností po finanční stránce jsou hostely spravované Chorvatskou asociací mládežnických ubytoven, kterých zatím není mnoho. (Zoppé; Venturini, 2011, str. 220) K nabízenému ubytování též patří ubytování v soukromí (privátu), které lze najít téměř v každém městě nebo obci. K pronajmutí jsou nabízené jak pokoje, tak i celé domy. (Fehér, 2003b, str. 185)

Z údajů z roku 2012 dostupných na webových stránkách Chorvatského statistického úřadu vyplývá, že nejvíce ubytovacích zařízení z celkového počtu tvoří hotely (631), následují apartmány (390) a třetí nejčtenější zařízení jsou tzv. pokoje k pronajmutí (307). [13]

3.2 Stravování

Napříč Chorvatskem je velké množství restaurací, vináren i hospod s širokou nabídkou stravovacích možností. Chorvatská kuchyně se chlubí především specialitami z ryb a dalších mořských plodů. Oblíbené je jehněčí maso, sušená uzená šunka (pršut) či pizza. (Fehér, 2003b, s. 185)

3.3 Aktivita

V Chorvatsku se dá kromě odpočinku na pláži provozovat i mnoho sportovních aktivit. Většina hotelů a kempů nabízí sportoviště pro tenis, basketbal či plážový volejbal. Mezi další suchozemské sporty patří cyklistika, golf či aerobik. Na mnoha místech si lze vypůjčit čluny, vybavení pro rybaření nebo potápěčskou výstroj. Pro potápění se, se základní výbavou jako jsou potápěčské brýle, šnorchl a ploutve, není žádné povolení nutné. Pro potápění se s potápěčskou výstrojí je však toto povolení nutné. Přísně zakázáno je sbírat cokoliv z mořského dna. Oblíbenou aktivitou je jízda na kajaku či kanoi. Z vodních sportů je ještě možné zkusit jachting. Další možnou aktivitou, jak

již bylo uvedeno, je rybaření. Ryby je možné chytat bez povolení příslušného místního úřadu pouze z břehu. Další aktivitou spojenou s poznáváním můžou být lodní výlety po národních parcích či jen tak na moři. (Lips, 2009, str. 52-57)

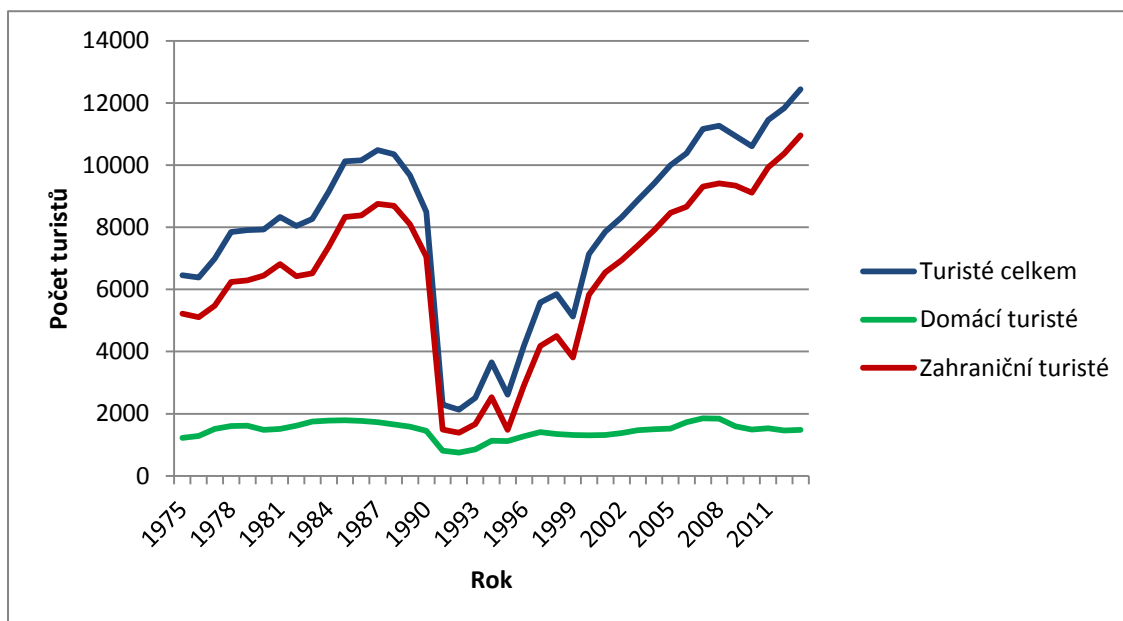
Mimo tyto aktivity má Chorvatsko mnoho turistických a trekkingových stezek. Tyto stezky jsou označovány bílým nebo červeným puntíkem a nedoporučuje se vybočovat z označených tras kvůli doposud neodstraněným nevybuchlým minám z války v 90. letech minulého století. Vytvořeny byly i cyklistické stezky vedoucí přes národní parky a přírodní rezervace. (Zoppé; Venturini, str. 260)

V posledních letech stoupá oblíbenost adrenalinových zážitků jako je bungee-jumping nebo rafting, který zahrnuje průzkumné výpravy do divokého kaňonu řeky, slaňování vodopádů a plavání v divoké řece. Zatím málo obvyklým sportem je jeskyňářství (speleologie). [14]

Málokdo ví, že v Chorvatsku fungují tři lyžařská střediska, kde je mnoho vleků a upravované sjezdovky. (Lips, 2009, str. 57)

3.4 Analýza návštěvnosti

V rámci utvoření komplexního pohledu na cestovní ruch v Chorvatsku budou nyní uvedeny některé vybrané statistiky vyplývající z tématu této práce. Nejprve bude uvedena analýza návštěvnosti Chorvatska z dostupných dat z let 1975 až 2013, poté sezónní analýza. Dále počet příjezdů a průměrný počet nocí strávených v ubytovacích zařízeních. Nakonec bude vybráno pět států, které se největším podílem účastní na příjezdovém cestovním ruchu Chorvatska.

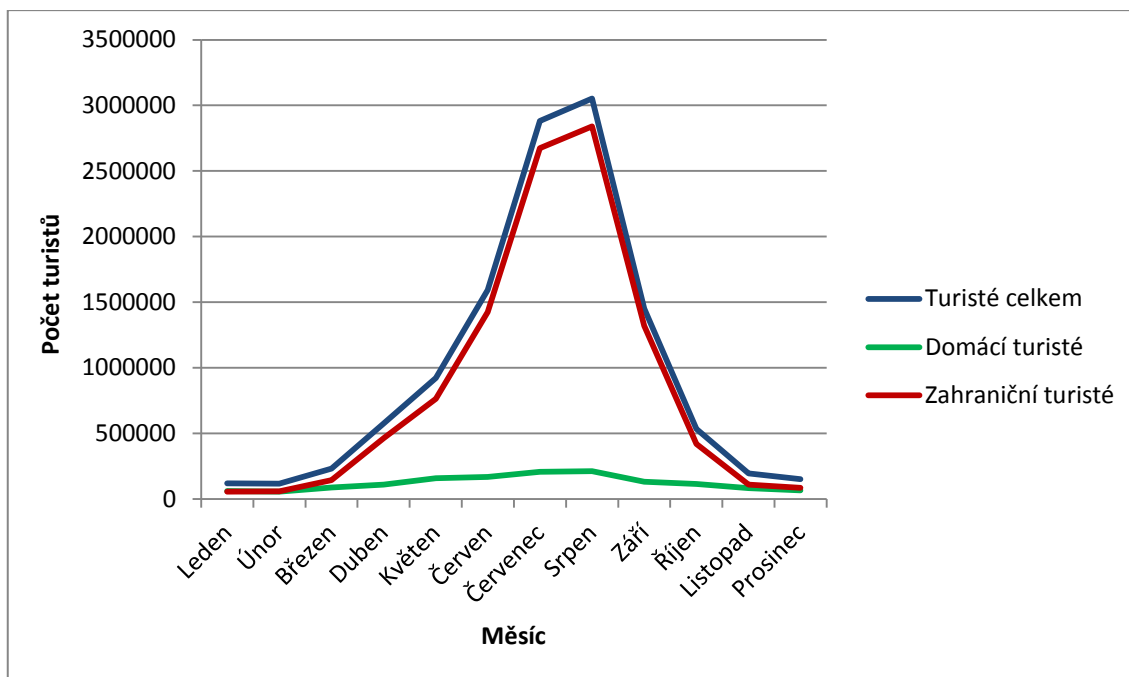
Graf 1: Návštěvnost Chorvatska v letech 1975 – 2013 [v tis.]

Zdroj: Sestaveno na základě [13] a [15]

V grafu č. 1 byla provedena analýza účastníků cestovního ruchu Chorvatska. K tvorbě tohoto grafu bylo čerpáno z dostupných dat ze statistiky Chorvatského statistického úřadu z let 1975 až 2013. Z grafu vyplývá, že na celkovém počtu turistů se domácí účastníci cestovního ruchu podílí jen z malé části, která je v čase konstantní. Za to pohled na zahraniční turisty ze zahraničí je o poznání zajímavější. Valnou většinu z cestovního ruchu Chorvatska tvoří právě zahraniční turisté. Jak jde vidět z grafu, celkový objem zahraničních turistů zaznamenal prudký pokles téměř o 80 % v roce 1991. Tento pokles zcela jistě souvisel se začátkem již zmíněné občanské války. Na úroveň návštěvnosti z posledního roku před touto válkou Chorvatsko dosáhlo až v období let 2002–2003. [13]

Z dostupných dat je zřejmé, že v roce 2013 dosáhla zahraniční i celková návštěvnost nejvyšších čísel. Celková návštěvnost činila přibližně 12,5 milionu turistů. [15]

Dle prognózy Světové rady cestování a cestovního ruchu z roku 2013 by měl objem domácích i zahraničních účastníků cestovního ruchu v roce 2024 přesáhnout 21,5 milionů. [16]

Graf 2: Sezónní počet turistů v roce 2012 [v tis.]

Zdroj: Sestaveno na základě [15]

Tento graf zachycuje celoroční příjezdy turistů a pohyb domácích návštěvníků v průběhu roku 2012. Vyplývá z něho, že většina zahraničních návštěvníků přijížděla do Chorvatska v hlavní letní sezóně v měsících červenec a srpen. Vysoké počty návštěvníků zaznamenal též červen a září, od října počet přijíždějících prudce klesal. Nejslabším měsícem roku se stal měsíc leden, kdy do Chorvatska přijelo zahraničních turistů pouze kolem 57 000. Z tohoto grafu tedy vyplývá, že 80 % zahraničních turistů přijeli do země během měsíců červen až září. Pohyby domácích turistů nezaznamenaly v průběhu takové výkyvy, nejslabším měsícem se stal měsíc únor, zatímco nejsilnějším srpen. [13]

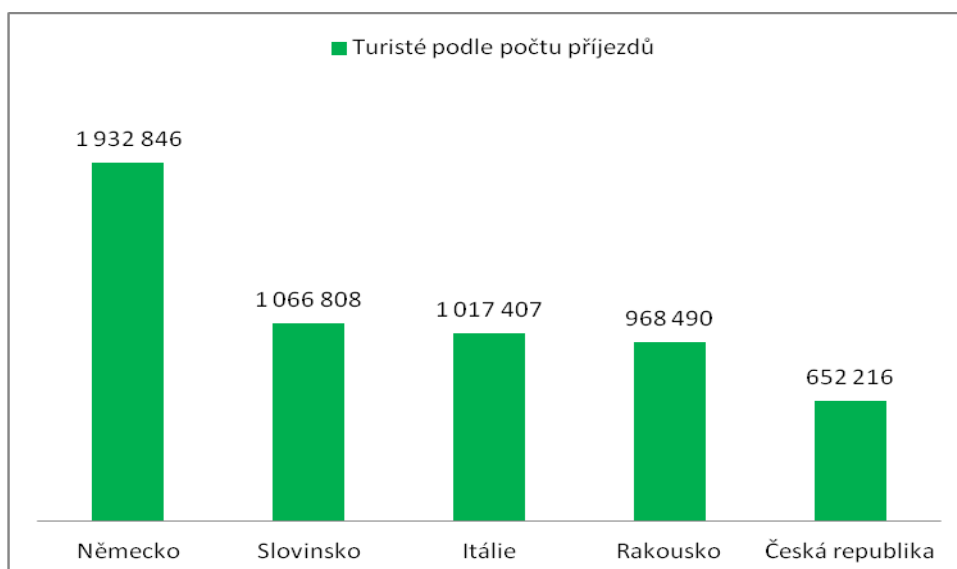
V průběhu roku 2012 do Chorvatska přijelo 87 % zahraničních turistů do přímořských letovisek, zatímco do horských resortů přijelo pouze 263 000, neboli 2,5 % všech zahraničních turistů. Necelého půl milionu turistů přijelo navštívit oblast Záhřeb, relativně vyjádřeno 5 %. [13]

Tabulka 1: Příjezdy a strávené noci

Rok	Počet příjezdů		Prům. počet nocí na příjezd	
	Češi	Celkem zahraniční turisté	Češi	Celkem zahraniční turisté
2008	623	9415	6,6	5,4
2009	607	9335	6,6	5,4
2010	606	9111	6,9	5,6
2011	638	9927	6,9	5,5
2012	647	10369	7	5,5
2013	652	10955	7	5,4

Zdroj: Sestaveno na základě [13] a [15]

Tabulka č. 1 zachycuje počet příjezdů českých občanů do Chorvatska během posledních pěti let, tedy v letech 2008–2013, dále počet celkově a průměrně strávených nocí na jeden příjezd českých občanů a celkově zahraničních turistů. Data z tabulky z posledních šesti let ukazují z chorvatského pohledu mírně se zvyšující trend aktivního příjezdového cestovního ruchu českých občanů. Jak již bylo uvedeno i celkový počet zahraničních turistů ukazuje zvyšování návštěvnosti. Co se týče průměrného počtu nocí na jeden příjezd návštěvníka strávených v Chorvatsku, čeští turisté tráví každý rok na své dovolené o něco více času. Mírně tedy převyšují celkový průměrný počet strávených nocí na jeden příjezd. Český turista tak v Chorvatsku tráví o něco více nocí než v průměru zahraniční turisté. [13] [15]

Graf 3: Vybraní zahraniční turisté za rok 2013 (TOP 5)

Zdroj: Sestaveno na základě [15]

Graf č. 3 zobrazuje počet návštěvníků v roce 2013 ze zemí, které se na celkovém počtu zahraničních turistů podíleli největším počtem. Nejvíce zastoupeni jsou zde turisté z Německa, kterých roku 2013 přijelo do Chorvatska 1,9 milionu. [15] Zajímavé je umístění Slovinska na druhém místě s více než milionem turistů, vzhledem k celkové populaci čítající necelé dva miliony obyvatel. [17] Celkový počet slovinských turistů, tak představuje více než 50 % slovinské populace. Turistů z Itálie i z Rakouska v roce 2013 přijelo do Chorvatska kolem jednoho milionu. Turisté z České republiky jsou s počtem 650 tisíc příjezdů do Chorvatska pátými nejčastějšími. Záměrně byl uveden rok 2013, protože návštěvnost obyvatel těchto států se v posledních 5 letech významně neměnila. [15]

4 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno pomocí tištěných a internetových dotazníků, jeho cílem bylo získat představu o vnímání Chorvatska jako turistické destinace a její atraktivity, toto mělo být splněno pomocí otázek zaměřených na představy o kulturních památkách a přírodních atraktivitách nebo otevřenou otázkou týkající se prvního slova či sousloví, které respondenta napadne, když se řekne Chorvatsko. Dílčím cílem bylo pomocí dotazníku zmapovat spotřební chování účastníků cestovního ruchu v Chorvatsku, zjišťovala jsem například, na jak dlouhý pobyt jezdí nebo jaké ubytování volí. V neposlední řadě bylo cílem prozkoumat důvody, proč si účastníci vybírají dovolenou právě v Chorvatsku, ale i důvody proč by se do Chorvatska vrátili nebo nevrátili.

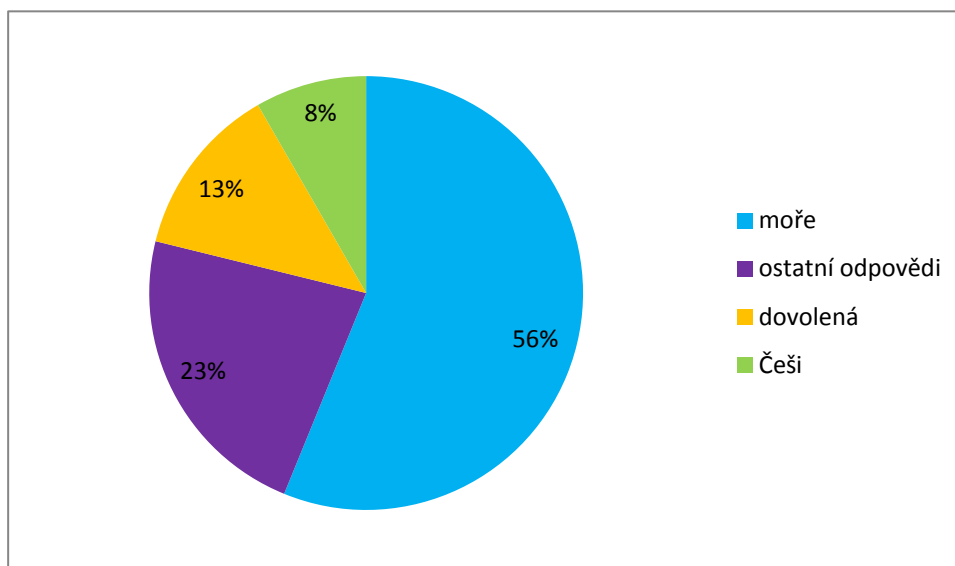
Dotazník obsahoval celkem dvacet jedna otázek a to jak uzavřené, polouzavřené i otevřené otázky, ve kterých měli respondenti možnost vyjádřit své názory. Šetření probíhalo v měsíci dubnu, bylo zcela anonymní a celkem na dotazník odpovědělo 397 respondentů. Dotazník byl umístěn na několika internetových portálech a v tištěné podobě byl distribuován mezi přátele, rodinu a známé. Tištěná podoba dotazníku se svou formou mírně lišila od podoby na internetu, protože bylo nutné respondenty upozornit, jaký mohou zvolit minimální či maximální počet odpovědí, zatímco internetový dotazník toto provádí, po nastavení parametrů, automaticky.

4.1 Vyhodnocení dat

Jak již bylo uvedeno, dotazník obsahoval celkem dvacet jedna otázek a na první a poslední tři otázky odpovídali všichni respondenti bez ohledu na skutečnost, zda Chorvatsko navštívili či ne.

1. Co Vás napadne jako první, když se řekne Chorvatsko?

Tato otázka měla za úkol zjistit, s čím si respondenti Chorvatsko nejčastěji spojují. Uvedené první slovo, nebo slovní spojení pomůže určit, s čím si účastníci výzkumu Chorvatsko nejčastěji asociují. Otázka byla podána hned na úvod dotazníku, aby odpovídající nebyli ovlivněni obsahem následujících dotazů.

Graf 4: Spojení s Chorvatskem

Zdroj: Vlastní šetření

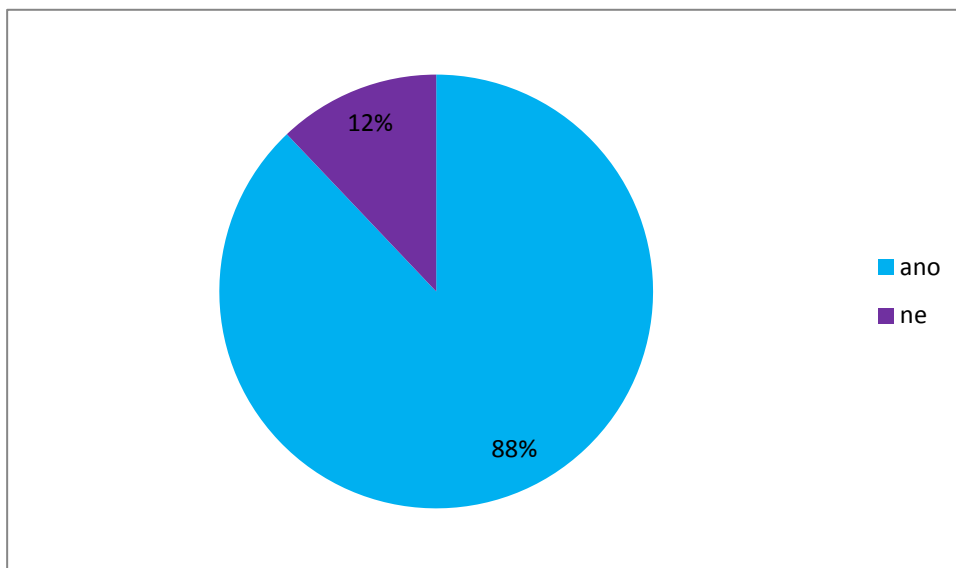
Aby respondenti mohli neomezeně vyjádřit svou myšlenku, byla zvolena otevřená forma dotazu. Největší četnost odpovědí, celkem 223 respondentů, tedy celých 56 %, mělo slovo *moře* nebo slovní spojení s ním spjatá jako například "krásné moře" či "čisté moře". Do kategorie *ostatní odpovědi* byly zahrnuty ty odpovědi, které nenesly žádné společné znaky nebo počet shodných odpovědí nestačil ani na 1 % z celkového počtu odpovědí. Respondenti v této skupině si spojovali Chorvatsko s teplem, kamenitým pobřežím, přírodou či plážemi a několik z nich i s Jugoslávií. K jednotlivě vyskytujícím se odpovědím patřilo vyjádření, že už by se respondent do Chorvatska již nikdy nevrátil a jeden odpovídající dokonce uvedl, že Chorvati cítí vůči Čechům nenávist.

Jako třetí nejčastější odpověď respondenti uváděli slovo *dovolená* či slovní spojení "levná dovolená". Poslední skupinou odpovědí s nejvyšší relativní četností 8 % respondentů, se stalo slovo *Češi* nebo významově podobné tvary. Ti uváděli kromě samotného slova „Češi“ i prohlášení týkající se oblíbenosti Chorvatska českými občany nebo také o setkávání se na své dovolené s velkým množstvím právě českých spoluobčanů. Z odpovědí vyplývá, že si respondenti spojují tuto zemi nejčastěji s letní dovolenou u moře, ale zároveň ne příliš pozitivně vnímali vysokou návštěvnost českých občanů Chorvatska. Tyto skutečnosti budou vysvětleny v otázce č. 18 b.

2. Byl/a jste někdy v Chorvatsku?

Jednalo se o filtrační otázku a do dotazníku byla zahrnuta proto, aby do dalších otázek vyřadila respondenty, kteří Chorvatsko nikdy nenavštívili, jelikož tento výzkum se

zaměřuje na ty účastníky šetření, kteří již mají s Chorvatskem nějakou osobní zkušenost.

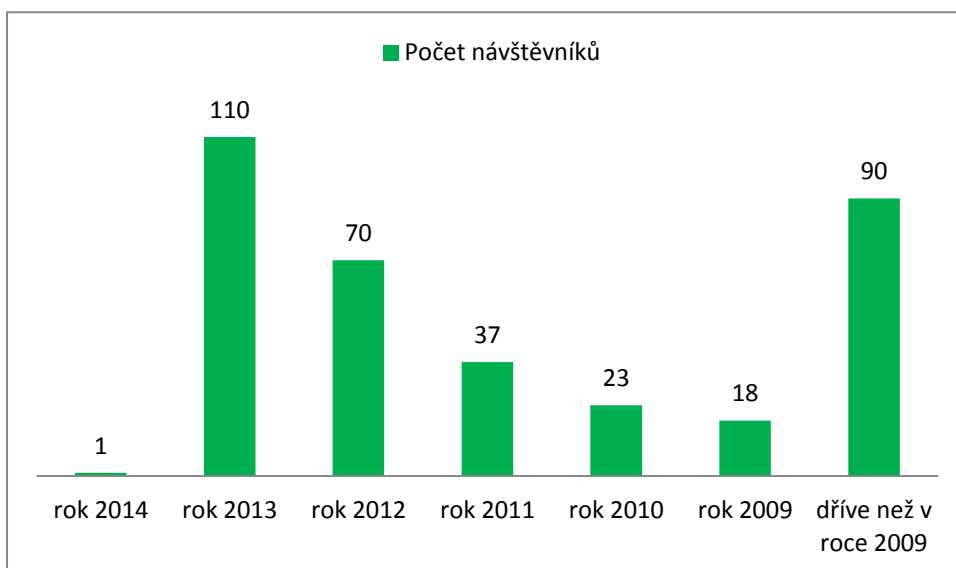
Graf 5: Zjištění návštěvy Chorvatska

Zdroj: Vlastní šetření

Z grafu vyplývá, že z původních 397 respondentů jich 12 %, tedy 48 odpovídajících Chorvatsko nikdy nenavštívilo. Ti co zvolili odpověď *ne*, se přesunuli na otázku č. 19.

3. V kterém roce jste uskutečnil/a poslední návštěvu Chorvatska?

Tato otázka byla položena respondentům proto, aby zachytila, jak moc aktuální jsou informace a zážitky, z kterých respondenti čerpají.

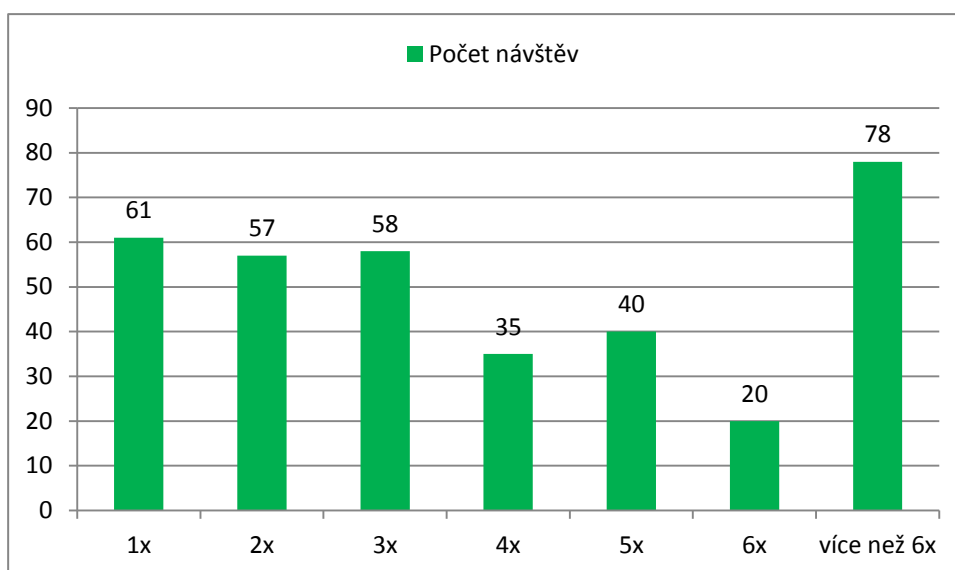
Graf 6: Poslední návštěva Chorvatska

Zdroj: Vlastní šetření

Jak graf ukazuje, za první čtyři měsíce tohoto roku již Chorvatsko navštívil jeden respondent. Nejvíce odpovídajících navštívilo Chorvatsko minulý rok, tedy v roce 2013. Jen za roky 2012 a 2013 uvedlo návštěvu celkem 51 % všech respondentů. S postupujícími roky měla data klesající tendenci, z toho plyne, že nemělo smysl uvádět všechny roky a proto byly spojeny pro účely tohoto grafického znázornění do samostatné skupiny *dříve než v roce 2009*.

4. Kolikrát jste Chorvatsko navštívil/a?

Tato otázka si klade za cíl zjistit, jak často se účastníci výzkumu do této země vrací.

Graf 7: Počet návštěv Chorvatska

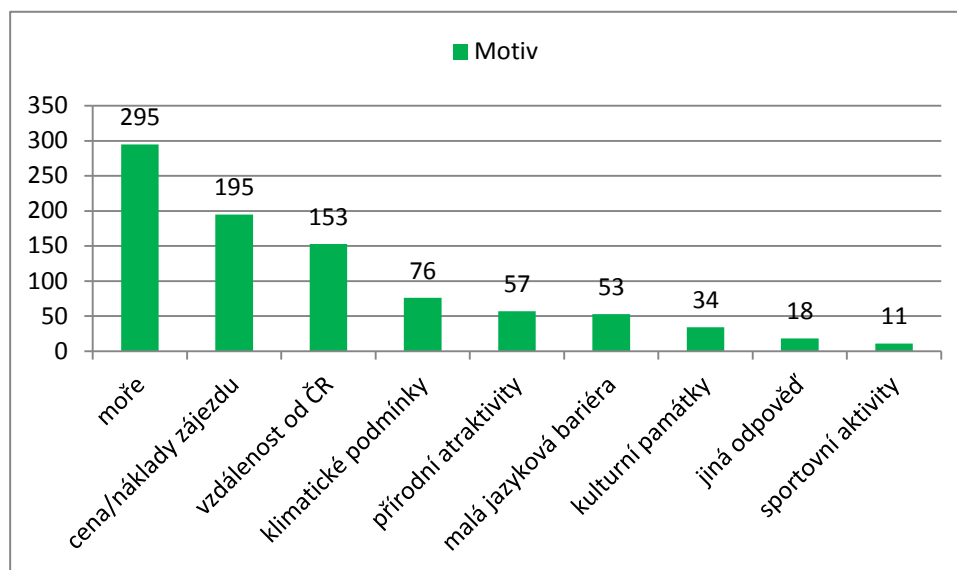
Zdroj: Vlastní šetření

Z grafu vyplývá, že nejčastěji zvolenou možností byla *více než 6x*, byla zvolena 78 respondenty, což je z celkového počtu 22 %. Pouze 1x bylo v Chorvatsku 61 odpovídajících, což je 17 %. Dvakrát a třikrát navštívilo destinaci téměř shodný počet návštěvníků s procentuálním zastoupením 16 %. Počet návštěv s nejmenším zastoupením bylo 6x. Jinak řečeno, tyto výsledky říkají, že tuto zemi navštívilo minimálně dvakrát necelých 83 % respondentů. Minimálně třikrát podniklo cestu do Chorvatska dokonce 66 % odpovídajících. Z těchto výsledků plyne, že většina účastníků výzkumu opakovaně zavítala do této země.

5. Jaké jsou Vaše hlavní motivy pro výběr dovolené právě v Chorvatsku?

Tato otázka měla zjistit důvody, které jsou pro návštěvníky, při výběru dovolené v Chorvatsku, nejdůležitější. Respondenti mohli zvolit maximálně tři možnosti,

z nabízených devíti a to proto, aby otázka odhalila opravdu pouze ty nejpodstatnější důvody. Ne všichni respondenti možnosti tří odpovědí využili.

Graf 8: Hlavní motivy volby dovolené

Zdroj: Vlastní šetření

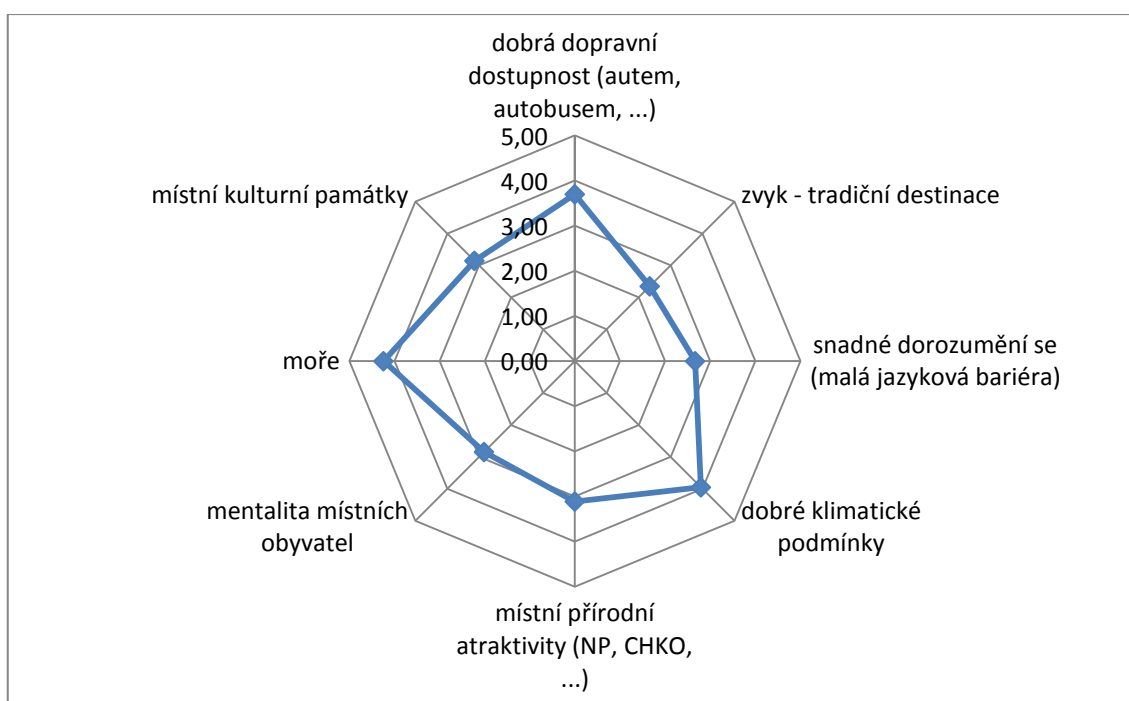
Dotazovaní měli na výběr celkem devět různých odpovědí. Pokud jim nabízené varianty nestačily, mohli se vyjádřit, v možnosti *jiná odpověď*. V 295 případech byla respondenty označena odpověď *moře*, v relativním vyjádření jde o 86 % účastníků výzkumu, kteří navštívili Chorvatsko. Druhý nejčastější motiv označený respondenty byl *cena/náklady zájezdu*. Názor na výši cen v Chorvatsku bude blíže zhodnocen v otázce č. 8. *Vzdálenost od České republiky* zvolilo 153 respondentů a tím se tato možnost umístila na třetím místě.

Klimatické podmínky zvolilo 76 respondentů. *Přírodní atraktivity* jsou důležité pro výběr dovolené pro 57 respondentů, zatímco *malá jazyková bariéra* pouze pro 53 účastníků výzkumu. Jen 34 respondentů zatrhlo mezi své hlavní motivy návštěvy *kulturní památky*. V možnosti *jiná odpověď*, se shromáždily různorodé odpovědi, tři respondenti uvedli, že jezdí do Chorvatska za prací, jeden kvůli nočnímu životu a dva kvůli rodině. *Sportovní aktivity* zvolilo za motiv návštěvy pouze 11 respondentů.

Odpovědi účastníků výzkumu naznačují, že jezdí do Chorvatska primárně kvůli *moři*, *ceně/nákladům zájezdu* a *vzdálenosti od České republiky*, zatímco *malá jazyková bariéra*, *kulturní památky* či *sportovní aktivity* nejsou tolik preferovány.

6. Můžete prosím ohodnotit následující faktory na stupnici 1-5, dle toho jak jsou pro Vás při volbě dovolené v Chorvatsku důležité?

Šestá otázka navazuje na otázku předcházející, kde respondenti uvedli, jaké hlavní motivy je vedly k výběru dovolené v Chorvatsku. Z této otázky se dají získat přesné informace o důležitosti zvolených faktorů při výběru dovolené. Respondenti měli ke každému faktoru zvolit hodnotu na stupnici jedna až pět, přičemž hodnota 1 znamenala "zcela nedůležité", zatímco hodnota 5 označovala "velmi důležité". Čím dále od středu grafu je bod označující jednotlivé faktory, tím je pro respondenta důležitější.

Graf 9: Hodnocení faktorů pro výběr dovolené

Zdroj: Vlastní šetření

První uvedený faktor byla *dobrá dopravní dostupnost (autem, autobusem, ...)*. Tato možnost spočítáním pomocí váženého průměru získala celkovou známku 3,7. Použitá stupnice byla zvolena od jedničky do pětky, což znamená, že tento faktor byl pro respondenty důležitý, jelikož ze všech faktorů nejvyšší dosažená průměrná hodnota byla 4,24. Přívětivá dopravní dostupnost byla tedy respondenty vysoce oceněna a byla jedním ze třech nejdůležitějších faktorů.

Faktor *zvyk - tradiční destinace* označilo jako "zcela nedůležité" celkem 110, neboli 31 % respondentů. Hodnocení 1 a 2, tedy "zcela nedůležité" a "nedůležité" označilo celkem 55 % hodnotících. Celkové průměrné hodnocení dosáhlo pouze hodnoty 2,35;

z čehož vyplývá, že zvyk je pro respondenty nejméně důležitý, z uvedených faktorů, při volbě dovolené v Chorvatsku.

Ani třetí faktor *Snadné dorozumění se (malá jazyková bariéra)* není pro respondenty příliš důležitý, jeho průměrná známka byla **2,66**. Pouze 31 odpovídajících tento faktor označilo nejvyšší známkou 5 "velmi důležité".

Faktor *dobré klimatické podmínky* označilo hodnocením 4 "důležité" a 5 "velmi důležité" dohromady 245 respondentů, tedy 72 % ze všech. Tento faktor dostal průměrné hodnocení **3,95**; čímž dosáhl na pozici druhého nejvýše důležitého faktoru z nabízených možností. I přesto tento faktor jako "zcela nedůležitý" označilo hned 20 respondentů.

Místní přírodní atraktivita (NP, CHKO, ...) získaly průměrnou známku **3,11**; neutrální známku 3 tomuto faktoru přiřadilo 103 odpovídajících. Nejvyšší hodnocení 5 "velmi důležité" označilo celkem 48 respondentů.

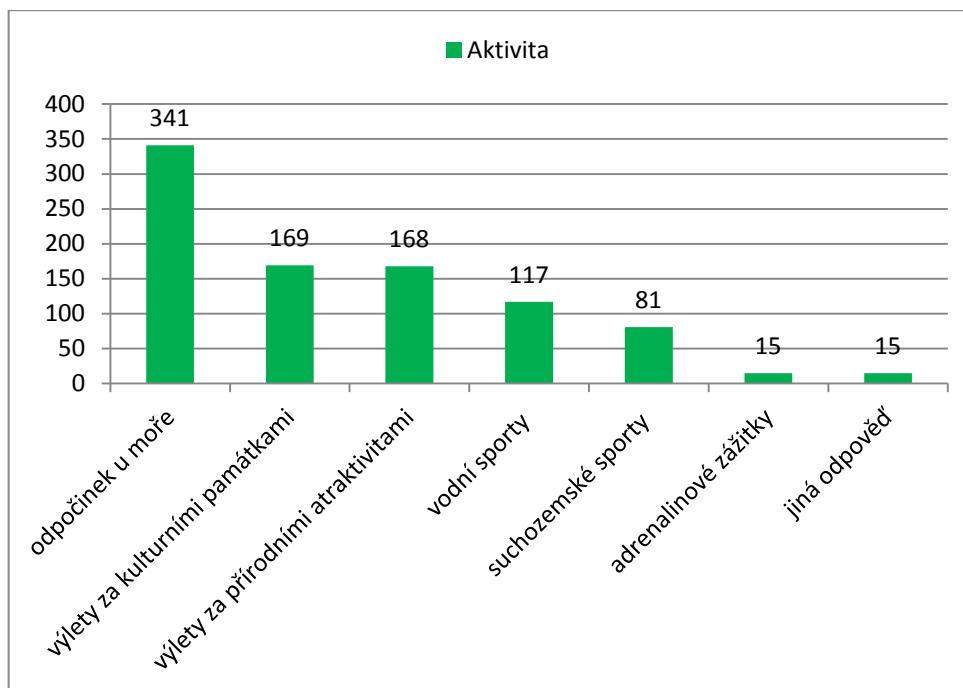
Mentalitu místních obyvatel hodnotili respondenti průměrnou známkou **2,58**; což naznačuje, že toto není pro respondenty příliš důležité. Nejvíce volenou známkou byla neutrální hodnota 3, kterou zvolilo 139, neboli 39 % respondentů.

Jednoznačně nejdůležitějším faktorem bylo zvoleno *moře*, které na stupnici 1–5 označilo hodnocením 5 "velmi důležité" celkem 220 respondentů, neboli 63 %. Průměrná známka byla **4,24**; což svědčí o tom, že tento faktor je pro respondenty opravdu důležitý. Ani jeden z ostatních uvedených faktorů nedostal průměrné hodnocení přesahující hodnotu 4. I přesto jako "zcela nedůležitý" a "nedůležitý" tento faktor zvolilo 42 odpovídajících.

Místní kulturní památky ohodnotili respondenti průměrnou hodnotou **3,15**; z čehož vyplývá, že pro respondenty šlo o čtvrtý nejdůležitější faktor, ačkoliv nezískal příliš vysoké hodnocení.

7. Jaké aktivity provozujete při pobytu v Chorvatsku?

Otázka č. 7 se zabývala provozovanými činnostmi respondentů. Ti měli možnost zvolit celkem ze sedmi možností minimálně jednu, ale i všechny nabízené odpovědi, přičemž jedna možnost byla ponechána pro jejich vlastní vyjádření.

Graf 10: Provozované aktivity

Zdroj: Vlastní šetření

Aktivitou, která jednoznačně dominovala, byl *odpočinek u moře*, kterou zvolilo 341 respondentů, což odpovídá 97 %. Znamená to tedy, že pouze osm respondentů tuto možnost nezvolilo jakou svou aktivitu provozovanou v Chorvatsku. Aktivitu, jež byly na druhém a třetím místě, s téměř shodným počtem zvolení byly *výlety za kulturními památkami* a *výlety za přírodními atraktivitami*. Z toho vyplývá, že 48 % respondentů jezdí do Chorvatska nejen kvůli moři, ale i kvůli přírodním a kulturním atraktivitám. Při porovnání s předchozími dotazy, je pozoruhodné, že respondenti podnikají výlety za kulturními i přírodními atraktivitami, nicméně to pro ně není před samotnou návštěvou plánovaným cílem.

Vodní sporty (potápění, rybolov, jízda na kajaku, ...) zvolilo jakou svou činnost 117 respondentů a *suchozemské sporty* (badminton, míčové hry, aerobik, ...) 81 respondentů. Z toho vyplývá, že 57 % odpovídajících tráví svůj čas kromě pasivního odpočinku u moře i nějakou sportovní aktivitou. *Adrenalinové zážitky* (bungee-jumping, rafting, ...) nejsou u respondentů příliš oblíbenou aktivitou, protože ji zvolilo pouze 4 % odpovídajících. Ostatní respondenti v možnosti *jiná odpověď* uváděli noční život, procházky městem či gastronomické zážitky.

8. Můžete prosím vyjádřit, nakolik souhlasíte s následujícími tvrzeními?

Tato otázka obsahuje několik rozličných tvrzení a respondenti měli zhodnotit na stupnici jedna až pět, nakolik s tvrzeními souhlasí. Zvolená hodnota 1 znamenala "nesouhlasím", 2 "spíše nesouhlasím", 3 "nevím", 4 "spíše souhlasím", 5 "souhlasím". Tvrzení byla záměrně všechna pozitivní, aby nedocházelo ke zmatení a chybám respondentů. Výsledky této otázky prohloubí pochopení vnímání Chorvatska jako turistické destinace respondenty. Tučně označená hodnota v tabulce č. 2 je nejčastěji se vyskytující hodnota (modus).

Tabulka 2: Vyjádření souhlasu s tvrzeními

Tvrzení	Četnost hodnocení					Vážený aritmetický průměr
	1	2	3	4	5	
Ceny v Chorvatsku jsou vysoké.	47	137	108	43	14	2,54
Navštívil/a jsem v Chorvatsku mnoho přírodních atraktivit.	57	105	61	95	31	2,82
Pláže mi připadají čisté a udržované.	15	34	61	164	75	3,72
Ubytování je na velmi vysoké úrovni.	10	73	153	100	13	3,09
Navštívil/a jsem v Chorvatsku mnoho kulturních památek.	70	118	65	75	21	2,60
Úroveň poskytovaných služeb je výborná.	10	44	142	135	18	3,31
Místní obyvatelé jsou přátelští.	12	22	63	151	101	3,88
Za peníze vynaložené na dovolenou v Chorvatsku dostanu kvalitní služby (dobrý poměr cena/výkon).	13	24	78	152	82	3,76

Zdroj: Vlastní šetření

S prvním tvrzením *ceny v Chorvatsku jsou vysoké*, spíše nesouhlasilo nebo nesouhlasilo 53 % odpovídajících. Poměrně velké množství respondentů zvolilo k danému tvrzení neutrální postoj, 31 % zvolilo číslo 3 "nevím". Pomocí váženého aritmetického průměru byla z odpovědí vypočítána průměrná hodnota, která činí **2,54**. Z toho lze soudit, že respondenti ceny v Chorvatsku spíše nepovažují za vysoké.

Jako u prvního tvrzení nejvíce respondentů zaškrtnulo možnost 2 "spíše nesouhlasím" s tvrzením *navštívil/a jsem v Chorvatsku mnoho přírodních atraktivit*. Pouze 31 odpovídajících zvolilo možnost 5 "souhlasím". S možností 1 "nesouhlasím" a 2 "spíše nesouhlasím" se ztotožnilo 46 % odpovídajících. Průměrná hodnota byla o něco vyšší než u prvního tvrzení a to **2,82**. Přesto stále spadá pod hranici hodnoty 3, tudíž v průměru se respondenti na celkové ose přikláněli spíše k tvrzení "nesouhlasím".

Třetí tvrzení *pláže mi připadají čisté a udržované* se setkala se zápornými možnostmi 1 a 2 jen u 14 % účastníků výzkumu. Zatímco 68 % respondentů s tvrzením spíše souhlasí nebo souhlasí. Nerozhodnutých zůstalo 61 respondentů. Tvrzení o čistotě pláží získalo třetí nejvyšše hodnocenou průměrnou známku **3,72**; z níž vyplývá, že dotazovaní s tvrzením spíše souhlasí.

S tvrzením *ubytování je na velmi vysoké úrovni* souhlasí a spíše souhlasí dohromady 113 dotazovaných, v relativním vyjádření toto odpovídá 32 %. Spíše nesouhlasí a nesouhlasí s tímto tvrzením 83 odpovídajících, neboli 24 %. Největší počet zvolení získala neutrální odpověď "nevím". Průměrné hodnocení, které toto tvrzení získalo, byla hodnota **3,09**. Z toho lze usuzovat, že respondenti v tomto případě nemají vyhraněný názor.

Další hodnoceným tvrzením bylo *navštívil/a jsem v Chorvatsku mnoho kulturních památek*. S tímto se ztotožnilo pouze 21 respondentů, kteří zvolili hodnocení "souhlasím" a 21 % se přiklonilo ke "spíše souhlasím". Celkem 65 hodnotících zůstalo nevyhraněných po zvolení odpovědi "nevím". Nejčastěji volenou odpovědí se stalo vyjádření "spíše nesouhlasím", jež bylo označeno 118 respondenty. Odpovědí, kdy dotazovaní zvolili hodnocení "nesouhlasím" a "spíše nesouhlasím" bylo celkem 54 %. Průměrnou známkou se stala hodnota **2,60**; lze se tedy přiklánět spíše k tomu, že respondenti s tvrzením, že navštívili mnoho kulturních památek, spíše nesouhlasí.

Odpověď "nevím" zvolilo 142 respondentů a stala se tak nejčastější odpovědí k tvrzení, že *úroveň poskytovaných služeb je výborná*. Hodnocení "souhlasím" a "spíše souhlasím" zvolilo 44 % odpovídajících, zatímco hodnocení "nesouhlasím" a "spíše nesouhlasím" pouze 15 %. Průměrná hodnocení odpovídalo hodnotě **3,31** a stejně tak jako u tvrzení *ubytování je na velmi vysoké úrovni* nejsou respondenti zcela vyhraněni.

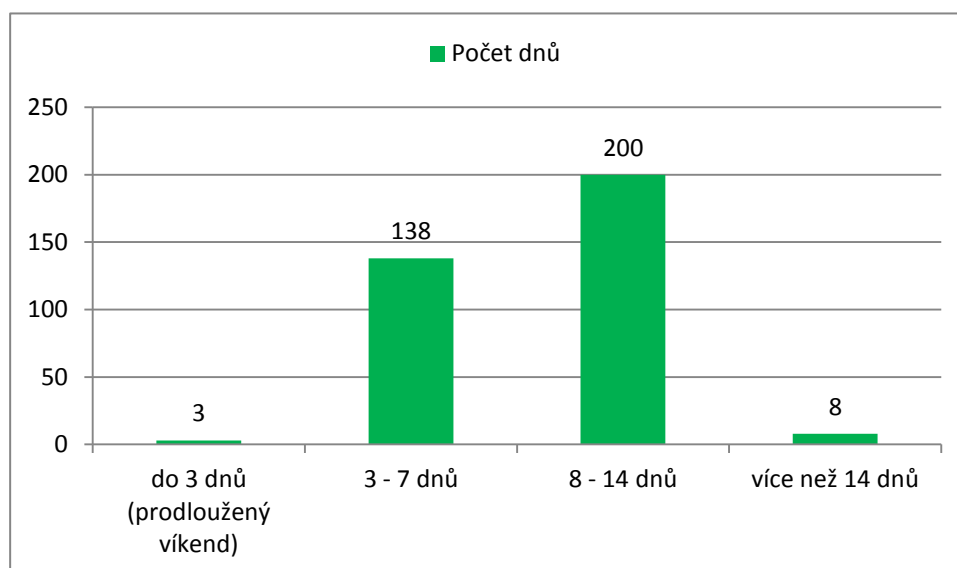
Místní obyvatelé jsou přátelští, celkově s průměrnou známkou **3,88** se stalo toto tvrzením s nejvyšším hodnocením. Celkem 72 % dotazovaných označily za svou odpověď "souhlasím" a "spíše souhlasí". Jen 10 % odpovídajících se přiklonilo k hodnocení "spíše nesouhlasím" a "nesouhlasím". Z toho tedy vyplývá, že tvrzení bylo potvrzeno a respondenti považují obyvatele Chorvatska za přátelské.

Poslední tvrzení říkající, že *za peníze vynaložené na dovolenou v Chorvatsku dostanu kvalitní služby (dobrý poměr cena/výkon)* souhlasilo 82 hodnotících, nejvíce z nich spíše

souhlasilo a to 151 dotazovaných. Pouze 11 % respondentů se přiklonilo k hodnocení "nesouhlasím" a "spíše nesouhlasím". Třetí nejvyšší průměrná známka **3,76**; že respondenti považují poměr cena/výkon za dobrý a tvrzením spíše souhlasí.

9. Jak dlouhý obvykle bývá Váš pobyt v Chorvatsku?

Tato otázka se snažila zmapovat, jak dlouhý pobyt v zemi respondenti obvykle volí.

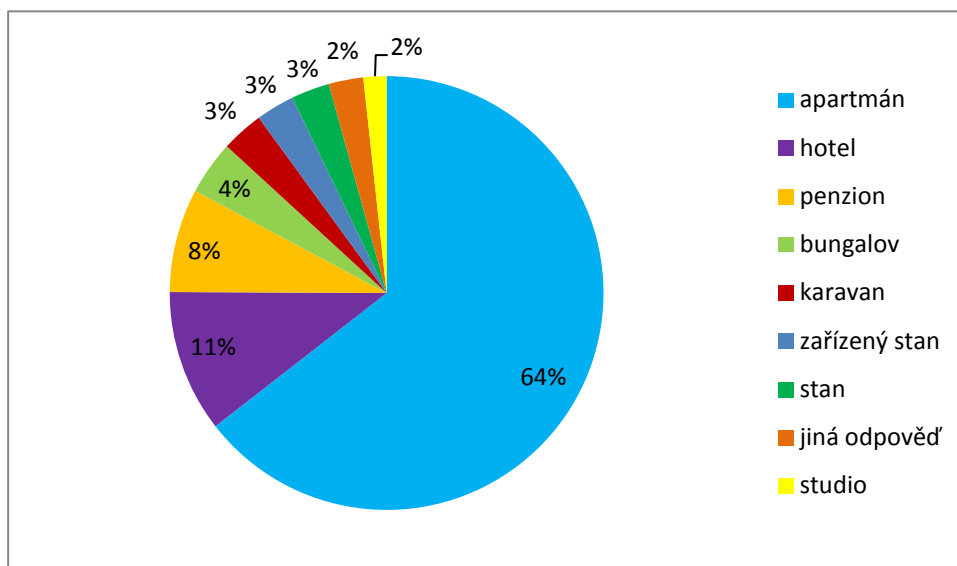
Graf 11: Délka pobytu

Zdroj: Vlastní šetření

Tento graf říká, že pouze 3 respondenti uvádí jako délku svého pobytu období *do 3 dnů (prodloužený víkend)*. Téměř 40 % odpovídajících zvolilo jako svou obvyklou délku pobytu *3 - 7 dnů*. Jak již bylo dříve uvedeno, Chorvatský statistický úřad uvádí jako průměrnou délku pobytu českých občanů 7 dní. Odpověď *8 - 14 dnů* označilo 200 respondentů, tedy 57 % z celkového množství odpovědí získala právě tato možnost. Poslední možnost označilo jako svou odpověď pouze 8 respondentů. Z výsledků této otázky vyplývá, že účastníci výzkumu jezdí na dovolenou do Chorvatska nejčastěji v rozmezí 3 - 14 dnů, ale téměř vůbec na kratší dobu než tři dny a více jak čtrnáct.

10. Jaký druh ubytování obvykle volíte?

Otázka je opět zacílena na zjištění spotřebního chování respondentů a na zjištění jaké ubytování respondenti při své cestě do Chorvatska obvykle volí.

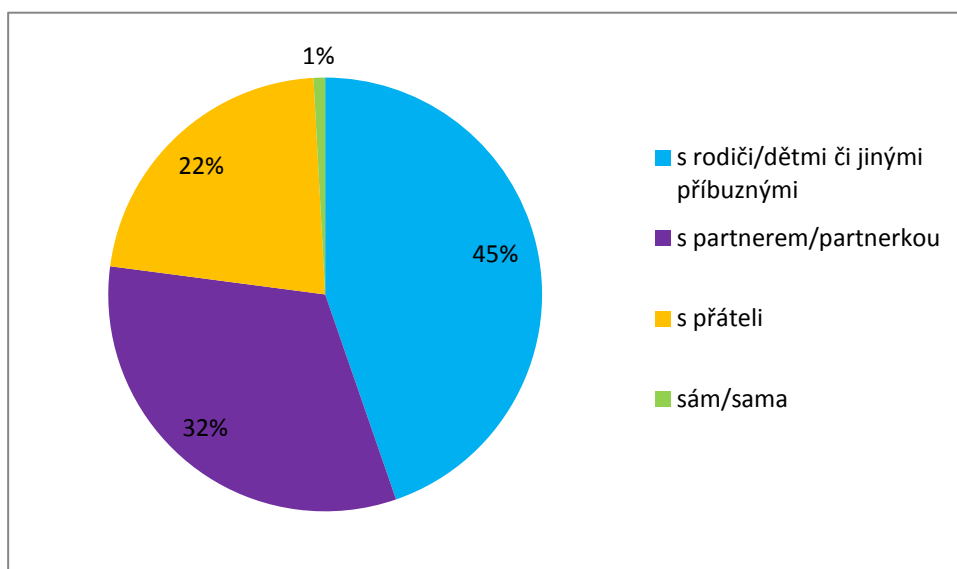
Graf 12: Volba ubytování

Zdroj: Vlastní šetření

Více než nadpoloviční většinu odpovědí obdrželo ubytování v *apartmánu*. Tuto možnost označilo 225 odpovídajících. *Hotel* obvykle jako své ubytování volí 37 respondentů, zatímco *bungalov* pouze 14 z nich. Možnosti *karavan*, *zařízený stan* a *stan* obdrželo shodně stejný počet označení, pouze 3 %. V možnosti *jiná odpověď* respondenti uváděli, že si pronajímají domy místních obyvatel či mobilhome.

11. S kým jste Chorvatsko navštívil/a při poslední návštěvě?

Otázka byla volena záměrně s příklonem k poslední návštěvě a to vzhledem k vysokému počtu respondentů, kteří v Chorvatsku mohli být vícekrát. Byla tu opět snaha o co nejaktuálnější informace.

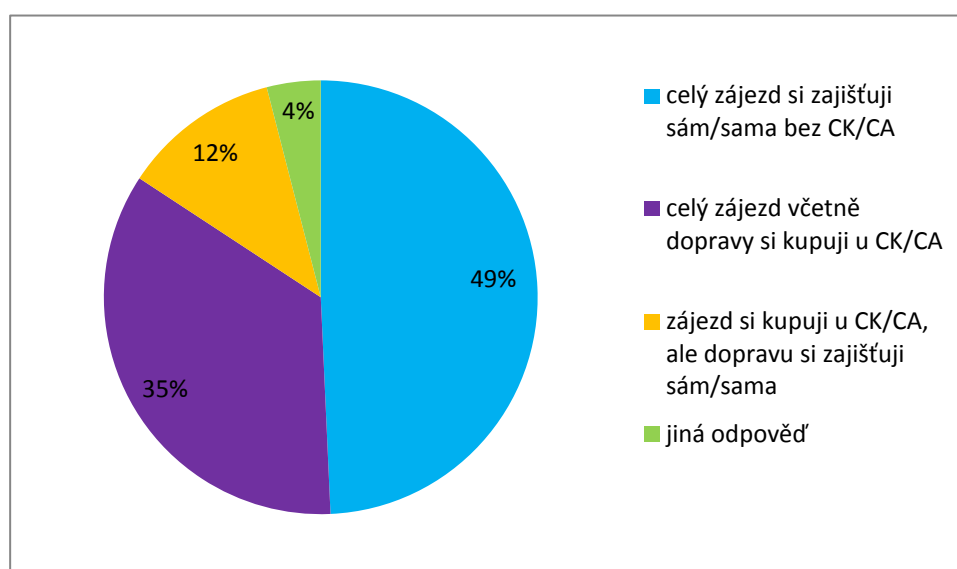
Graf 13: S kým se jezdí do Chorvatska

Zdroj: Vlastní šetření

Možnost odpovědi *s rodiči/děti či jinými příbuznými* zvolilo jako svou odpověď 156 respondentů, což odpovídá 45 %. *S partnerem/partnerkou* bylo při poslední návštěvě Chorvatska 113 respondentů, neboli 32 %. *S přáteli* uskutečnilo svou poslední návštěvu 77 odpovídajících dotazníkového šetření. Pouze tři respondenti uvedli, že byli naposled v Chorvatsku sami. Z těchto odpovědí by se dalo usuzovat, že je Chorvatsko považováno za destinace vhodnou pro rodinnou dovolenou.

12. Jakým způsobem zařizujete a organizujete svou dovolenou?

Dvanáctá otázka výzkumu byla zacílena na zařizování a organizaci dovolené. Cílem této otázky bylo zjištění, zda respondenti spoléhají při své dovolené na služby cestovní kanceláře či cestovní agentury nebo si dovolenou organizují zcela či z části sami.

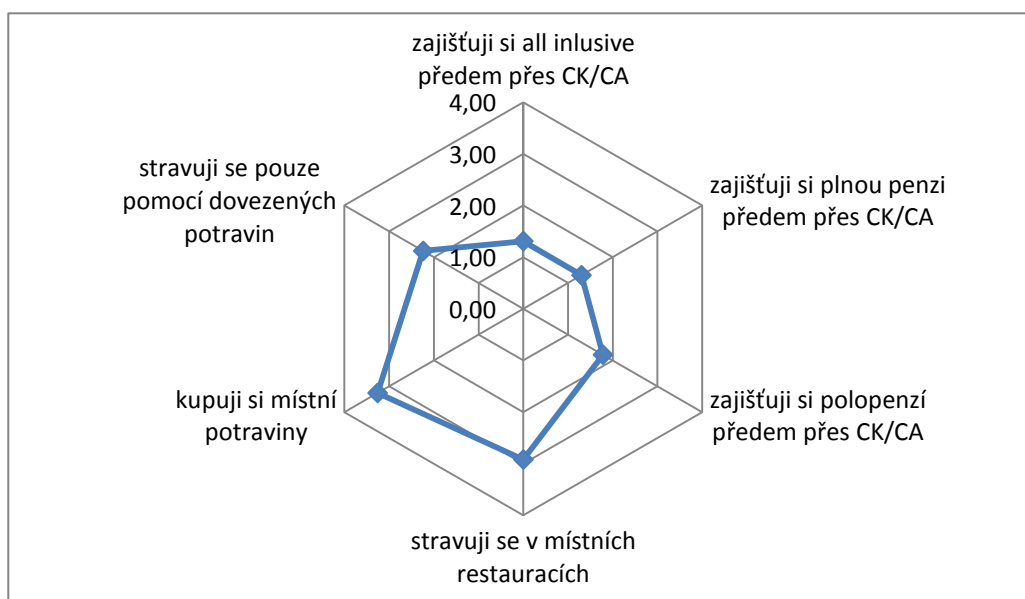
Graf 14: Organizace dovolené

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce vybranou odpovědí byla možnost *celý zájezd si zajišťuji sám/sama bez CK/CA*, tu zvolilo 172 odpovídajících. Odpověď *celý zájezd včetně dopravy si kupuji u CK/CA* označilo přesně o 50 respondentů méně. *Zájezd si kupuji u CK/CA, ale dopravu si zajišťuji sám/sama* zvolilo 12 % dotazovaných. Možnosti *jiná odpověď* využilo pouze 14 respondentů a uváděli například, že dovolenou zařizuje jejich partner, čtyřikrát byla uvedena odpověď, že respondenti si organizují dovolenou pokaždé jinak a nebyli tedy schopni vyjádřit jednoznačnou odpověď. Z tohoto vyplývá, že téměř polovina dotazovaných si celý zájezd zajišťují zcela sami, zatímco 35 % se spoléhají v organizaci dovolené na cestovní kancelář či cestovní agenturu.

13. Můžete na stupnici 1–4 ohodnotit, jak moc se ztotožňujete s následujícími tvrzeními, která se týkají stravování v Chorvatsku?

Tato otázka měla zjistit, jaké jsou stravovací zvyky respondentů, jestli využívají spíše stravování předem domluvené přes cestovní kancelář či cestovní agenturu, potraviny si vozí nebo nakupují nebo zda se stravují v restauracích v cílové destinaci. Odpovídající na tuto otázku vybírali z hodnot na stupnici jedna až čtyři, přičemž na této stupnici znamenaly hodnoty 1 "nesouhlasím", 2 "spíše nesouhlasím", 3 "spíše souhlasím" a 4 "souhlasím". Čím dále od středu grafu je bod označující jednotlivé faktory, tím více s tvrzením respondenti souhlasí.

Graf 15: Ztotožnění se s tvrzeními

Zdroj: Vlastní šetření

S prvním tvrzením *zajišťuji si all inclusive předem přes CK/CA* nesouhlasilo a odpovědělo "nesouhlasím" nebo "spíše nesouhlasím" 91 % respondentů. Jednoznačnou hodnotu 4 "souhlasím" zvolilo pouze 5 % odpovídajících. Toto tvrzení získalo průměrnou hodnotu spočítanou váženým aritmetickým průměrem **1,31**.

Druhé tvrzení *zajišťuji si plnou penzi předem přes CK/CA* zamítlo s odpověďmi 1 "nesouhlasím" a 2 "spíše nesouhlasím" 90 % odpovídajících. Zcela s tímto tvrzením souhlasili pouze 4 % respondentů. Průměrná hodnota odpovídala číslu **1,30**. Z toho plyne, že odpovídající s tímto tvrzením nesouhlasí.

Tvrzení *stravování si zajišťuji polopenzí předem přes CK/CA* potvrdilo odpověďmi "spíše souhlasím" a "souhlasím" více respondentů než v předešlých tvrzeních a to

celých 26 % z nich. Nejvíce respondentů zvolilo odpověď 1 "nesouhlasím" a průměrnou známku toto tvrzení dostalo **1,78**. Odpovídající s tímto tvrzením tedy spíše nesouhlasí.

Celkem 73 % respondentů zvolilo u tvrzení *stravuji se v místních restauracích*, odpovědi 3 "spíše souhlasím" a 4 "souhlasím". Pouze 8 % odpovídajících vyjádřilo s tímto tvrzením úplný nesouhlas. Průměrná hodnota **2,92** vypovídá o tom, že respondenti navštěvují místní restaurace.

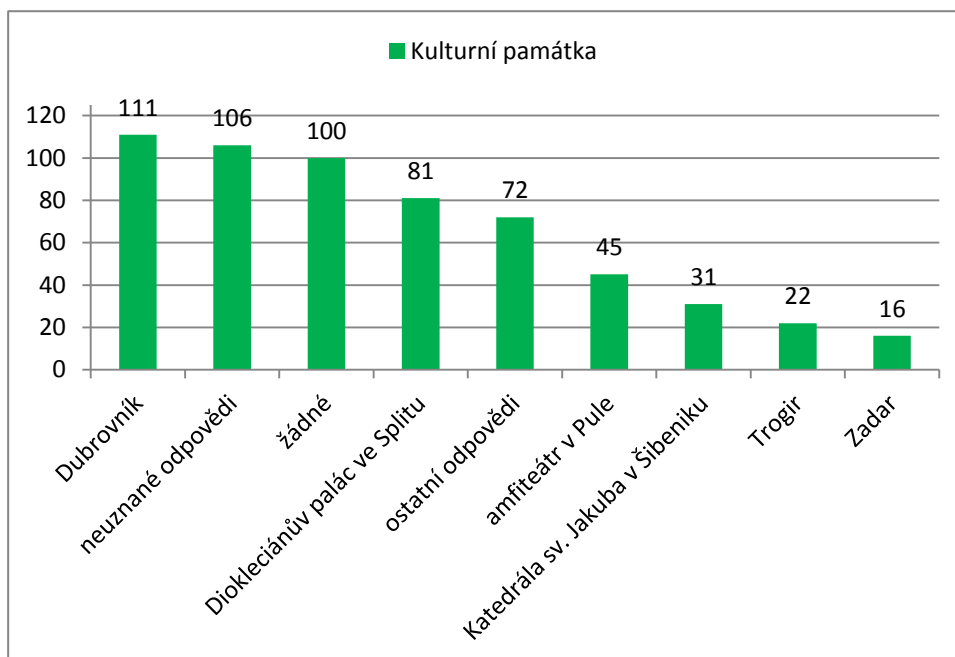
Nejčastěji respondenti u tvrzení *kupuji si místní potraviny* označili odpověď 4 "souhlasím". S tímto tvrzením souhlasilo a spíše souhlasilo 86 % odpovídajících. Toto tvrzení získalo nejvyšší průměrné hodnocení **3,26** a dá se říci, že účastníci výzkumu s tímto výrokem souhlasí.

S posledním tvrzením *stravuji se pouze pomocí dovezených potravin*, souhlasilo nebo spíše souhlasilo 86 % ku 24 % respondentů, kteří nesouhlasili nebo spíše nesouhlasili. Toto tvrzení dosáhlo průměrné hodnoty **2,24**; z tohoto plyne, že respondenti s tímto výrokem spíše nesouhlasí. Při porovnání hodnocení skupiny, která spíše souhlasí a souhlasí se skupinou, jež spíše nesouhlasí a nesouhlasí, vyšlo najevo, že ti, kteří s tímto tvrzením souhlasí a spíše souhlasí, u ostatních faktorů hodnotili ostatní výroky nižšími hodnotami a tak ostatní tvrzení u nich dosáhli nižšího průměru, oproti skupině druhé.

Celkově z výsledků této otázky plyne, že možnost zajišťování stravování předem přes cestovní kancelář či cestovní agenturu nejsou respondenty hojně využívány. Odpovídající spíše souhlasily s možností stravování v restauraci a nakupováním místních potravin. Spíše nesouhlasili s tvrzením o dovážení vlastních potravin, ale z výsledků vyplynulo, že pokud si někdo potraviny doveze tak méně využívá služeb restaurací a méně nakupuje místní potraviny.

14. Napište, které kulturní památky nacházející se v Chorvatsku znáte?

Tato otázka měla za úkol prověřit faktické znalosti respondentů o kulturních aktivitách a zmapovat nakolik si uvědomují atraktivitu Chorvatska.

Graf 16: Povědomí o kulturních památkách

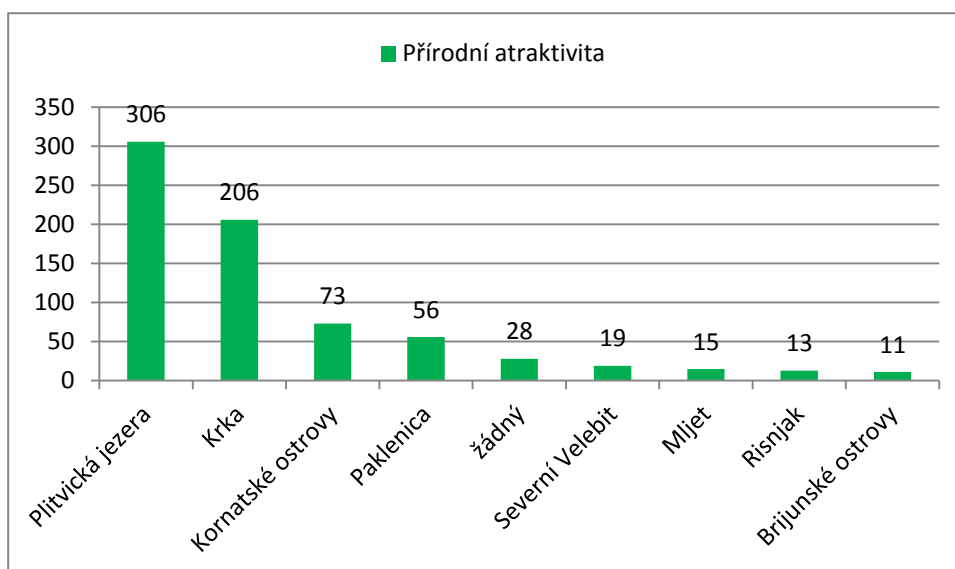
Zdroj: Vlastní šetření

Respondenti se ve svých odpovědích velmi různili, někteří uvedli mnoho památek a měst, které jsou známé pro své kulturní bohatství, zatímco jiní respondenti neuvedli žádnou nebo jen jednu atraktivitu. Nejčastější odpovědí bylo město *Dubrovnik*, jehož historické jádro je zapsané na seznamu UNESCO. Na tuto pamětihodnost si vzpomnělo celkem 111 respondentů. V kategorii *neuznané odpovědi* většinou respondenti uváděli různé národní parky a přírodní atraktivity, které ovšem nejsou považovány za kulturní památku. Největším zástupcem této kategorie byl Národní park Plitvická jezera, který uvedlo 51 respondentů, tento park je zapsán v přírodním dědictví seznamu UNESCO, ale není kulturní památkou, což mohlo mnohé odpovídající pomýlit.

Další poměrně velká skupina 100 respondentů uvedla, že neznají *žádnou* kulturní památku nebo napsali, že si momentálně nevzpomenou či neví, tato skupina obsahovala i řadu zcela nesmyslných odpovědí. Překvapením této otázky bylo 45 respondentů, kteří napsali celý název kulturní památky *Diokleciánův palác ve Splitu* zapsané též na seznamu UNESCO, k těmto respondentům byli přidáni i ti, kteří napsali pouze "Split". V kategorii *ostatní odpovědi* byly příspěvky celkem 72 respondentů, ti psali různá města, ostrovy ve kterých se památky nacházejí a několik památek zapsaných na seznamu UNESCO. Dalších 45 odpovědí obsahovalo kulturní památku *amfiteátr v Pule*. Dalšími kulturními památkami byla Katedrála sv. Jakuba v Šibeniku, město Trogir (obě zapsané na seznamu UNESCO) a jako poslední město Zadar, které sice samo o sobě není kulturní památkou, ale mnoho se jich v něm nachází.

15. Které z následujících národních parků Chorvatska znáte?

Tato otázka měla zjistit povědomí respondentů o přírodních atraktivitách Chorvatska. Jednalo se o uzavřenou otázku, kde účastníci výzkumu mohli zvolit jednu nebo více odpovědí v závislosti na svých znalostech.

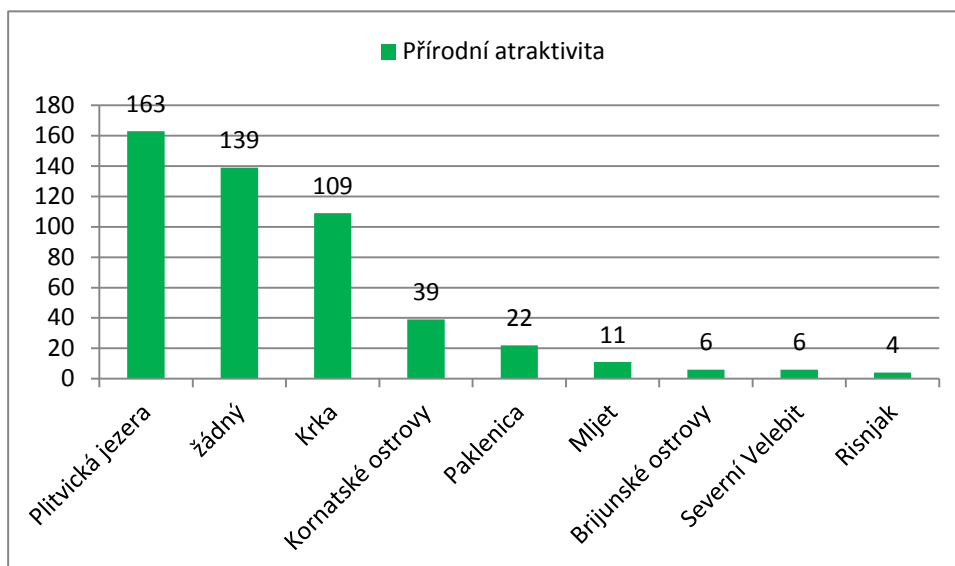
Graf 17: Povědomí o přírodních atraktivitách

Zdroj: Vlastní šetření

S celkem 306 odpovídajícími se stala odpověď *Plitvická jezera* nejčastěji volenou variantou, z toho vyplývá, že 87 % respondentů má povědomí o tomto v Chorvatsku nejnavštěvovanějším národním parku. Na druhém místě se s 206 odpověďmi umístil Národní park *Krka*, což odpovídá 59 % účastníků šetření. S docela velkým propadem je na třetím místě Národní park *Kornatské ostrovy*, který má v povědomí 73 odpovídajících. Národní park *Paklenica* na čtvrtém místě zná pouze 56 odpovídajících. *Žádný* z těchto národních parků nezná 28 respondentů, tedy 8 %. Ostatní národní parky byly označeny velmi malým počtem respondentů a jejich známost u dotazovaných se pohybovala okolo 3 až 5 %. Přírodní atraktivity účastníci výzkumu vnímají spíše okrajově, jsou jim známy hlavně 2 parky a to NP Plitvická jezera a NP Krka, o ostatních národních parcích mají spíše menší povědomí.

16. Které z následujících národních parků Chorvatska jste navštívil/a?

Otázka č. 16 navazuje na předchozí otázku a měla by ukázat kolik národních parků respondenti opravdu navštívili. Opět jim byla ponechána možnost zvolit jednu nebo více odpovědí. Součástí vyhodnocení této otázky bylo také srovnání otázek 15. a 16. pomocí znázornění v tabulce.

Graf 18: Navštívené přírodní atraktivita

Zdroj: Vlastní šetření

Nejnavštěvovanějším parkem se stal, z předchozí otázky respondenty nejznámější, Národní park *Plitvická jezera*. Celkem 46 % respondentů označilo právě tuto možnost. Národní park *Plitvická jezera* je respondentům známý. Více než polovina z nich tento park i skutečně navštívila. *Žádný* národní park nenavštívilo 139 respondentů, tedy téměř 40 %. S nevelkým rozestupem se na třetím místě nacházel Národní park *Krka*, navštívený 109 respondenty, tedy 31%. Národní park *Kornatské ostrovy* zvolilo ke své návštěvě 39 respondentů, Národní park *Paklenica* pouze 22 respondentů a Národní park *Brijunské ostrovy*, nejmladší chorvatský Národní park *Severní Velebit* a Národní park *Risnjak* navštívilo pouze jednotky respondentů.

Porovnání této a předchozí otázky (15. a 16.) shrnuje následující tabulka č. 3.

Tabulka 3: Povědomí o národních parcích a jejich návštěva

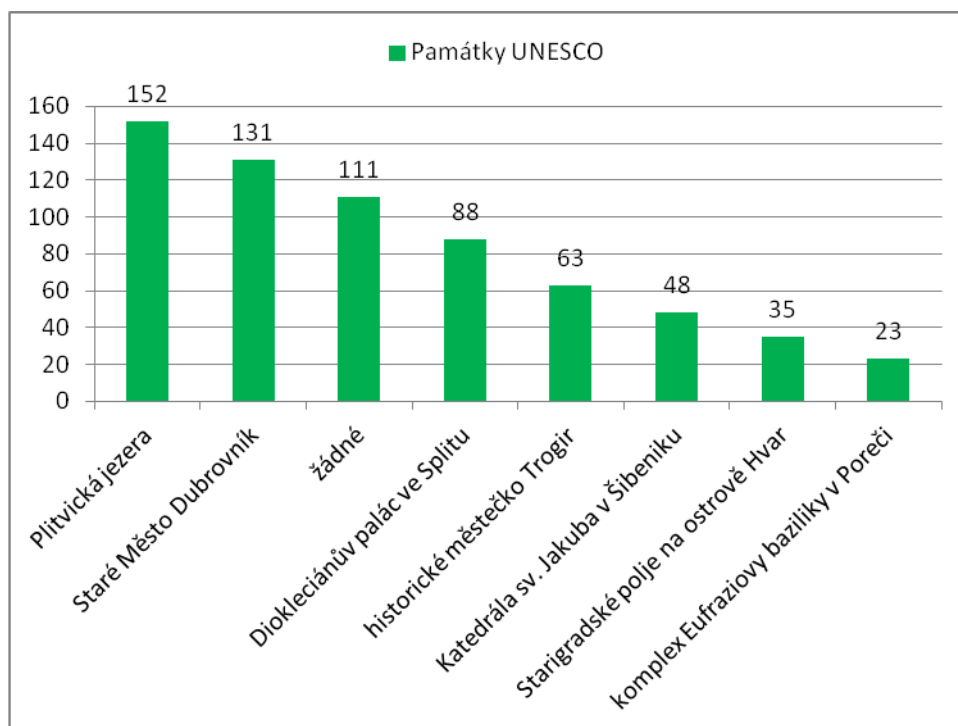
Národní park	Počet resp. s povědomím o NP	Počet návštěvníků NP	Poměr povědomí/návštěva
Plitvická jezera	306	163	53,27%
Krka	206	109	52,91%
Kornatské ostrovy	73	39	53,42%
Paklenica	56	22	39,29%
Severní Velebit	19	6	31,58%
Mljet	15	11	73,33%
Risnjak	13	4	30,77%
Brijunské ostrovy	11	6	54,55%
žádný	28	139	x

Zdroj: Vlastní šetření

Tato tabulka ukazuje, že i přes velké povědomí o Národním parku Plitvická jezera, jej skutečně navštívilo 53 %. Velmi podobná je situace s Národními parky Krka a Kornatské ostrovy. Vzhledem k počtu respondentů, kteří v otázce č. 15 označili Národní park Paklenica jej skutečně navštívilo pouze 39 % odpovídajících. U dalších národních parků nemají odpovědi vysokou vypovídací hodnotu, vzhledem nízkému počtu odpovídajících na obě otázky, nicméně i zde platí, s výjimkou Národního parku Mljet, nízký relativně nízký *poměr povědomí/návštěva*. Rapidního nárůstu se zde dočkala odpověď *žádný*, která doznala nárůstu téměř o 500 % oproti otázce č. 15.

17. Které památky zapsané v seznamu UNESCO vyskytující se v Chorvatsku jste navštívil/a?

Tato otázka si klade za cíl zjistit, jaké památky zapsané na seznamu UNESCO byly návštěvníky preferovány a které naopak byly upozaděny. Otázka částečně souvisí s otázkou s předcházejícími otázkami, které se týkali znalostí a návštěvnosti kulturních a přírodních atraktivit.

Graf 19: Navštívené památky UNESCO

Zdroj: Vlastní šetření

Zajímavé je, že u předchozí otázky označilo návštěvu Národního parku Plitvická jezera 163 respondentů, návštěvu stejného parku, pouze se změněnou skutečností, že se jedná o památku zapsanou na seznamu přírodního dědictví UNESCO označilo tuto možnost pouze 152 respondentů. Toto může být způsobeno nezorností respondentů nebo též

domněnkou, že se nejedná o stejnou atraktivitu. Druhou památkou zapsanou na seznamu UNESCO s největším počtem označení návštěvy je *Staré město Dubrovník*, toto město navštívilo 131 odpovídajících. Znamená to tedy, že 37 % dotazovaných navštívilo město Dubrovník, ačkoliv se jedná o město ležící v jižní Dalmácii, přičemž při cestě do něj je nutné projet i částí Bosny a Hercegoviny.

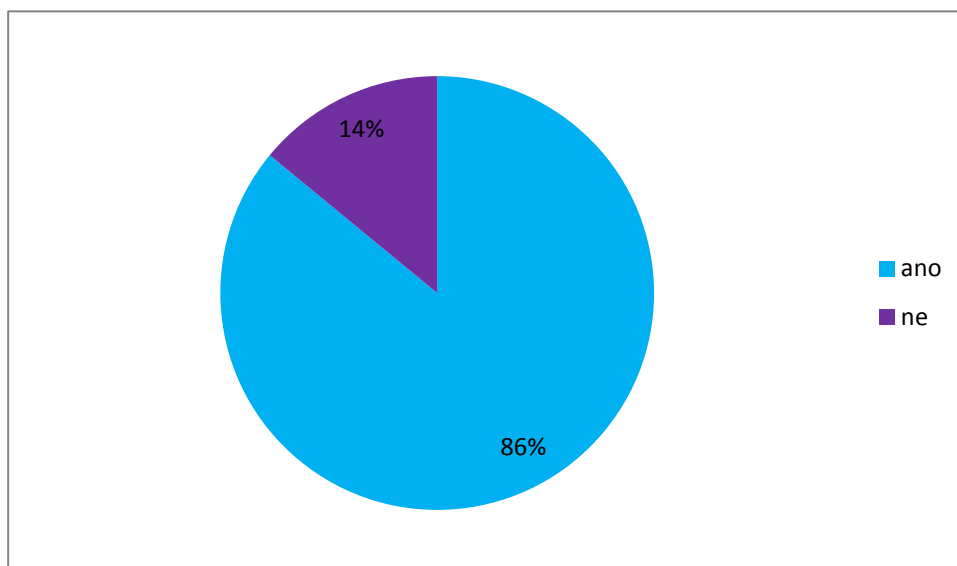
Žádnou památku nacházející se na seznamu kulturního či přírodního dědictví organizace UNESCO nenavštívilo 111 odpovídajících, neboli 32 %. Zajímavé je, že z těchto 111 dotazovaných, kteří nenavštívili žádnou památku zapsanou na seznamu UNESCO zároveň 84 z nich, neboli 76 %, nenavštívilo ani žádný národní park. *Dioklecianův palác ve Splitu* navštívilo celkem 88 dotazovaných a stal se třetím nenavštěvovanějším. Další památku *Katedrálu sv. Jakuba v Šibeniku* zvolilo jako cíl své cesty za atraktivitami 48 respondentů, což odpovídá 14 % památkou z celkového počtu návštěvníků Chorvatska. *Starigradské polje na ostrově Hvar* navštívilo 35 účastníků výzkumu a nejmenší počet návštěv, pouze 23, získal *komplex Eufraziový baziliky v Poreči*.

Při spočítání návštěvnosti jednotlivých památek pouze z respondentů, kteří vůbec nějakou památku zapsanou na seznamu UNESCO navštívili by *Plitvická jezera* zaznamenala v relativním vyjádření návštěvnost 64 %, *Staré město Dubrovník* 55 % a *Dioklecianův palác ve Splitu* 37 %. Památka s nejméně návštěvami, tedy *komplex Eufraziový baziliky v Poreči* zvolilo pouze 10 % těch co nějakou památku UNESCO navštívili.

Zajímavé je, že ze 139 respondentů, kteří nenavštívili žádný národní park jich 84, tedy 60 % nenavštívilo ani žádnou památku zapsanou na seznamu UNESCO. Znamená to, že 24 % respondentů nenavštívilo žádný národní park ani památku zapsanou na seznamu UNESCO.

18. Jel/a byste na další dovolenou do Chorvatska?

Tato otázka měla zjistit, jestli by respondenti jeli na dovolenou do Chorvatska znovu a navazující podotázkou zjistit důvody proč by jeli či nejeli do Chorvatska znovu.

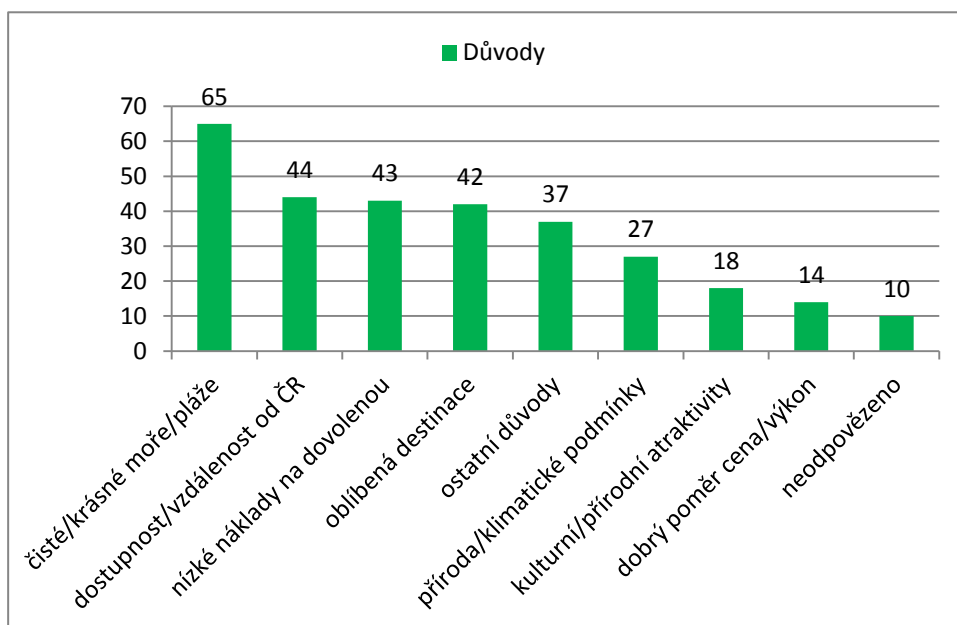
Graf 20: Další návštěva Chorvatska?

Zdroj: Vlastní šetření

Přesně 300 respondentů odpovědělo, že by do Chorvatska znovu jeli a 49 odpovědělo *ne*. Důvody obou odpovědí blíže prozkoumává následující podotázka.

18 a Pokud *ano* napište prosím důvody proč byste Chorvatsko navštívil/a znovu.

Respondenti měli v této podotázce možnost se vyjádřit k důvodům, proč by Chorvatso znovu navštívili. Tuto otázku bylo poměrně náročné vyhodnotit, protože některý odpovídající se velmi rozepsali o mnohých důvodech, snahou bylo ovšem zachytit ve vyhodnocení hlavní myšlenku jejich odpovědí.

Graf 21: Důvody pro další návštěvu

Zdroj: Vlastní šetření

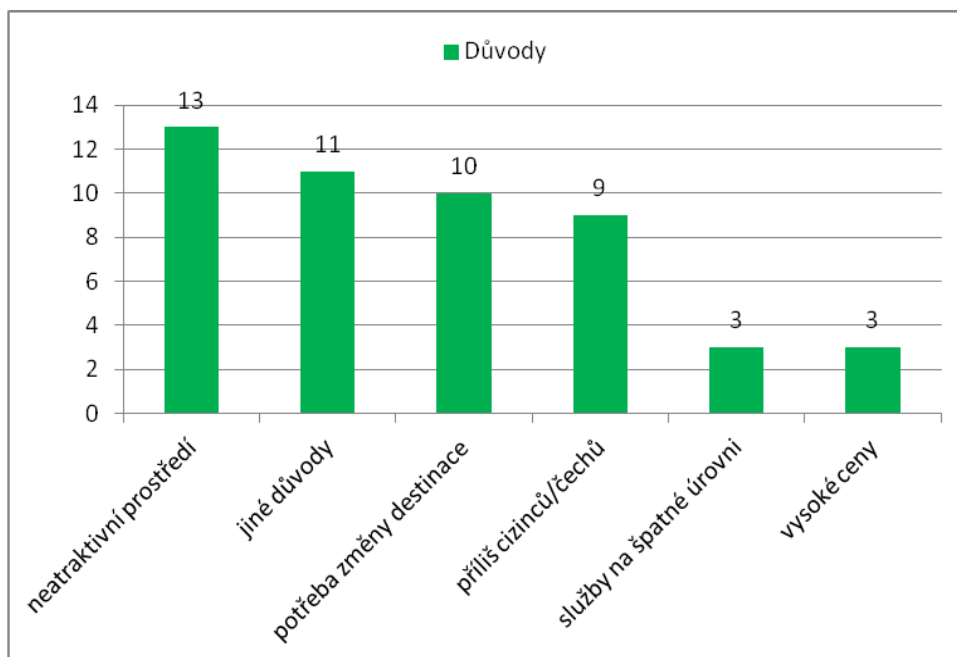
Nejčastěji uváděných důvodem proč opět přijet navštívit Chorvatsko bylo *čisté/krásné moře/pláže*. Tato odpověď zahrnovala řadu různorodých odpovědí od jednoduchého tvrzení, že moře je čisté až po dlouhý výčet důvodů týkajících se moře a pláží. Druhou nejčastěji volenou skupinou odpovědí byla odpověď *dostupnost/vzdálenost od ČR*, respondenti nejčastěji psali o snadné dostupnosti autem či jiným dopravním prostředkem a malé vzdálenosti Chorvatska od České republiky. *Nízké náklady na dovolenou* dotazovaní často uváděli právě v souvislosti s *dostupností/vzdáleností od ČR* ve smyslu šetření nákladů díky blízkosti polohy od České republiky. Dále respondenti psali o tom, že mohou mít za málo peněz krásnou dovolenou či o dostupnosti dovolené v Chorvatsku pro studenty.

Další často zmiňované odpovědi byly zahrnuty do skupiny *oblíbená destinace*. Do této varianty byly seskupeny ty odpovědi, ve kterých respondenti uváděli, že se jim v Chorvatsku líbilo a rádi se tam vrací, někteří popisovali svůj osobní vztah k danému místu již od dětství a několik účastníků zmiňovalo lásku k Chorvatsku, které někteří z nich pokládají za svůj druhý domov. Do skupiny *ostatní důvody* byly zařazeny odpovědi, které se nevyšly do žádné jiné skupiny svou nízkou četností. Mezi tyto důvody byla zařazena odpovědi například slovo "klid" nebo tvrzení, že pojednávají o velké zemi a mnoho neobjevených místech. Také jsou ty zmínky o příjemných lidech, zážitcích a festivalech. O nádherné přírodě, teple a krásném počasí se zmiňuje celkem 27 respondentů s odpověďmi zahrnuté do skupiny *příroda/klimatické podmínky*.

Ty odpovědi, které byly zahrnuty do skupiny *kulturní/přírodní atraktivita* se týkali těch situací, kdy se odpovídající chtějí vrátit do Chorvatska buď kvůli zatím neprozkoumaným atraktivitám, nebo chtějí získat více informací a navštívit ty atraktivity, které dříve přehlíželi nebo o nich ani nevěděli. V předposlední skupině odpovědí *dobrý poměr cena/výkon* se scházeli odpovědi, který zmiňovali přímo název skupiny či se zmiňovali o výhodnosti cesty do Chorvatska. Ve variantě *nezodpovězeno* jsou všechny nesmyslné odpovědi a také odpověď "nevím".

18 b Pokud ne napište prosím důvody proč byste Chorvatsko znovu nenavštívili/a.

V této podotázce se mohli účastníci dotazníkového šetření volně vyjádřit k důvodům, proč by Chorvatsko znovu nenavštívili.

Graf 22: Důvody proč zemi nenavštívit znovu

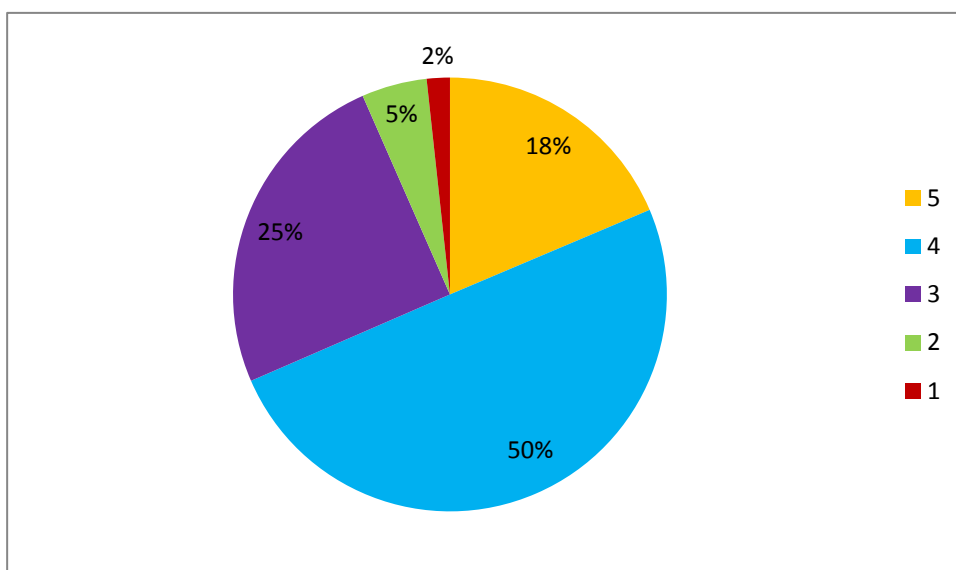
Zdroj: Vlastní šetření

Někteří respondenti se velmi rozepsali, zatímco někteří odpověděli pouze heslovitě. Po shrnutí všech odpovědí z otázky vyplývá, že by si odpovídající Chorvatsko pro svou další dovolenou nevybrali nejčastěji z důvodu pro ně *neatraktivního prostředí*, toto obsahovalo různé odpovědi, který byly vyhodnoceny jako patřící do této skupiny. Byly uváděny například tvrzení, že jsou atraktivnější a zajímavější státy v Evropě nebo že Chorvatsko pro odpovídající není již tolik atraktivní jako dříve. Do *jiných důvodů* byly zařazeny odpovědi jednotlivě se vyskytující nebo nesmyslné. Respondenti psali o nesympatičnosti místních obyvatel či o nespolehlivosti počasí. Dále byly uváděny důvody související s *potřebou změny destinace*, kde respondenti psali, že již v Chorvatsku byli mnohokrát a potřebují změnit místo své dovolené.

Celkem devět respondentů si stěžovalo na *příliš cizinců/čechů*. Toto je zajímavé z toho důvodu, že v otázce číslo 1 (Co Vás napadne jako první, když se řekne Chorvatsko?) celkem 33 respondentů uvedlo, že si Chorvatsko spojují s velkým množstvím Čechů. Z těchto respondentů by dohromady jedenáct respondentů do Chorvatska již znovu nejelo a z nich šest uvedlo jako důvod právě mnoho Čechů. Další devět respondentů z původních 33 v Chorvatsku nikdy nebylo, a přesto si ho spojují právě s Čechy. Posledních šest účastníků výzkumu jako důvod svého nezájmu o další návštěvu Chorvatska uvedlo *služby na špatné úrovni* a *vysoké ceny*.

19. Na stupnici 1 - 5 ohodnot'te, jak vnímáte celkovou atraktivitu Chorvatska?

Tato otázka se přímo zaměřovala na vnímání atraktivity Chorvatska respondenty. Graf č. 22 ukazuje hodnocení respondentů, kteří zemi již navštívili, zatímco graf č. 23 ukazuje respondenty, kteří v Chorvatsku nikdy nebyli. Tuto otázku vyplňovali právě i ti co v Chorvatsku nebyli. Barvy jsou záměrně změněny tak, aby ukázaly jednotlivé hodnocení na stupnici 1-5 ve stejných barvách na obou grafech. I v tomto případě znamená hodnocení 5 nejvyšší možnou známku.

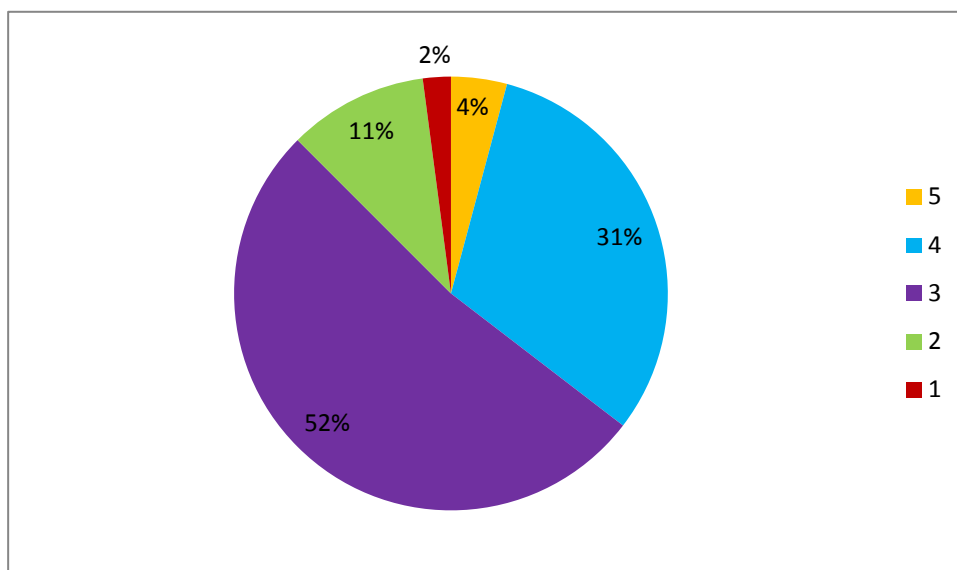

Graf 23: Hodnocení atraktivity - byli v Chorvatsku

Zdroj: Vlastní šetření

Z tohoto koláčového grafu vyplývá, že nejvíce odpovídajících zvolilo hodnocení číslem 4 a to celkem 189, neboli 50% hodnotících. Druhým nejčastěji voleným hodnocením bylo číslo 3, toto zvolilo 87, čili 25 % dotázaných. Nejvyšší možné hodnocení číslo 5 zvolilo 65 respondentů a bylo tedy voleno jako třetí nejčastější nejčastější. Nízké známky 1 a 2 zaškrtnulo celkem dvacet tři odpovídajících.

Tento koláčový graf č. 23 se týká pouze respondentů, kteří Chorvatsko nikdy nenavštívili a sleduje hodnocení atraktivity oddělené od těch co již návštěvu podnikli.

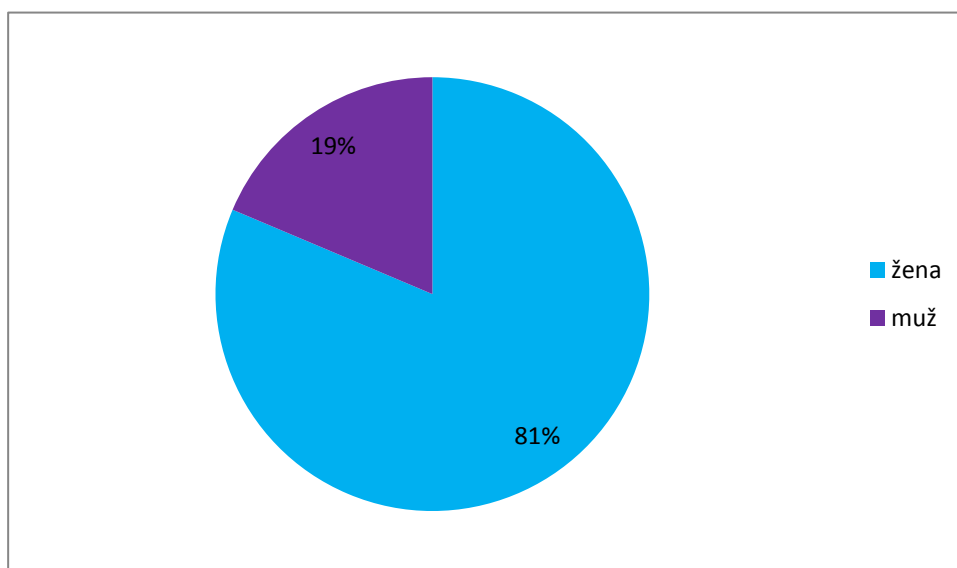

Graf 24: Hodnocení atraktivity - nebyli v Chorvatsku

Zdroj: Vlastní šetření

V porovnání s těmi, kteří Chorvatsko již navštívili, volili tito respondenti nižší hodnocení. Nejvíce volenou známkou se stala hodnota 3, kterou zaškrtnulo 25 hodnotících, relativně vyjádřeno 52 %. Číslo 4 bylo zvoleno 15 respondenty, což odpovídá 31 %. Hodnocení 1, 2 a 5 uvedlo 28 % odpovídajících. I přes nízký počet pouze 48 dotázaných, kteří v Chorvatsku nikdy nebyli lze vyvozovat, že udávali kritičtější hodnocení než ti, co zemi již navštívili. Průměrné hodnocení atraktivity, spočítané pomocí váženého průměru u respondentů, kteří Chorvatsko již navštívili, se stala hodnota **3,79**, zatímco u těch kteří cestu do Chorvatska nikdy nepodnikli, bylo průměrné hodnocení **3,25**.

20. Pohlaví respondentů

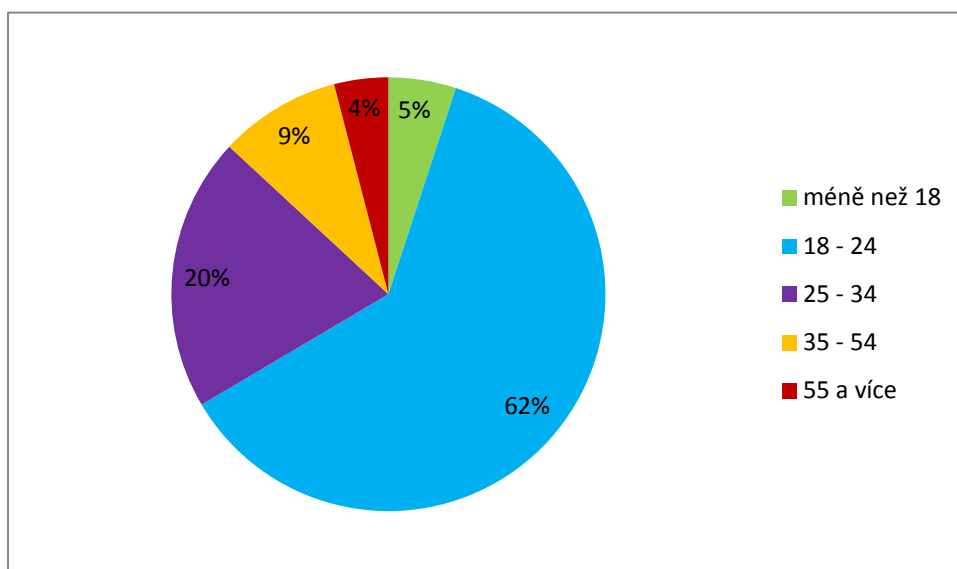

Graf 25: Určení pohlaví

Zdroj: Vlastní šetření

Tohoto výzkumu se zúčastnilo více žen oproti mužům. Žen odpovídalo celkem 323, kdežto mužů 74.

21. Věková skupina respondentů

Graf 26: Věkové kategorie

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce zastoupenou věkovou skupinou se stala skupina ve věku 18 - 24 let. Tato měla 244 odpovídajících. Druhou věkovou skupinou s největším počtem respondentů byla skupina 25 - 34 let. Ve věkové kategorii *méně než 18* se zúčastnilo 20 odpovídajících. Do výzkumu se ve věkové skupině 35 - 54 a 55 a více zařadilo 52 respondentů.

4.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Bakalářská práce se snaží analyzovat vnímání turistické destinace Chorvatsko českými občany. Z dotazníkového šetření plyne, že občané – ať už Chorvatsko navštívili nebo ne – si jej spojují především s mořem, které je i hlavním motivem pro uskutečnění návštěvy. Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjištění povědomí o atraktivitě Chorvatska, tento cíl byl naplněn prostřednictvím provedeného dotazníkového šetření.

Hlavními důvody pro volbu Chorvatska jako místa konání dovolené jsou pro respondenty především moře, roli hrají také náklady na dovolenou a v neposlední řadě vzdálenost a snadná dostupnost z České republiky. Pokud měli respondenti vyhodnotit důležitost jednotlivých faktorů, tak se téměř nelišily od hlavních důvodů volby dovolené. Nejdůležitější pro ně je moře, výborné klimatické podmínky v Chorvatsku a třetí nejdůležitější důvod je dobrá dopravní dostupnost. Respondenti dovolenou v Chorvatsku považují za cenově dostupnou, místní obyvatele za přátelské a pláže hodnotí jako čisté a udržované.

Výsledky dotazníku ukázaly, že respondenti se do Chorvatska vracejí opakovaně na dobu nejčastěji přesahující osm dní, ne však více jak čtrnáct a většinou bez využití služeb cestovní kanceláře či agentury. Co se stravování týče, využívají respondenti místních restaurací a obchodů. Někteří si dováží vlastní potraviny a těchto možností využívají méně. Účastníci dotazníkového šetření uvedli, že nejčastěji cestují s rodinou. U ubytování je nejčastější volbou apartmán či hotel a jen málo jsou využívány ostatní formy ubytování. Nejvíce respondentů hledá v Chorvatsku odpočinek u moře, ale pokud mají možnost tak se vydají za kulturními či přírodními atraktivitami. Respondenti se do Chorvatska spíše chtějí vracet a to hlavně z důvodů souvisejících s motivem výběru dovolené právě v Chorvatsku, tedy moře, vzdálenost od České republiky a náklady na dovolenou.

Chorvatsko má celkem osm národních parků a sedm památek zapsaných na seznamu kulturního a přírodního dědictví organizace UNESCO a další velké množství různých přírodních i kulturních památek. Respondenti mají jako kulturní památku v povědomí především město Dubrovník, jehož historické jádro je zapsáno právě na seznamu UNESCO, dále Diokleciánův palác ve Splitu a amfiteátr v Pule. Respondenti si při odpovídání na otázky často neuvědomili, co je kulturní a co přírodní atraktivita.

Hlavní přírodní atraktivitu a to národní parky mají respondenti spojené hlavně s Národním parkem Plitvická jezera a s Národním parkem Krka, o ostatních národních parcích mají respondenti jen malé povědomí. Tyto dva národní parky jsou i nejvíce navštěvované, 76 % návštěv, které se v národních parcích uskutečnily, připadá právě na tyto dva národní parky.

Přírodní a kulturní atraktivity nejsou hlavním motivem k návštěvě Chorvatska, ale pokud již respondenti v Chorvatsku jsou tak se za památkami vydají. Více si uvědomují spíše kulturní památky, a pokud se vydají do národních parků tak to pravděpodobně budou Národní parky Plitvická jezera a Národní park Krka.

Závěr

Práce se skládá z teoretické a praktické části. Začátek teoretické části se zabýval vymezením pojmu destinace cestovního ruchu, ta je vysvětlena jako oblast typická vysokým množstvím atraktivit, rozvinutými službami cestovního ruchu, které lákají turisty k návštěvě. Atraktivita turistické destinace je tvořena primární a sekundární nabídkou, které na sebe navazují. Primární nabídka je tvořena kulturně-historickými, organizovanými a sociálními atraktivitami. U sekundární nabídky se jedná o dopravní dostupnost či ubytovací kapacitu. Dále se práce zabývala výpočtem atraktivity turistické destinace.

Další část práce představila základní informace o Chorvatsku, stručnou historii a představila nejdůležitější kulturní akce a přírodní a kulturní atraktivity nacházející se v Chorvatsku. Mezi nejdůležitější přírodní atraktivity patří národní parky, kterých je k nalezení celkem osm a z nich dva jsou též zahrnuty na seznamu přírodního dědictví organizace UNESCO a jeden na seznam biosférických rezervací UNESCO. Bylo popsáno několik měst s vysokou koncentrací kulturních atraktivit a dále kulturní památky nalézající se na seznamu organizace UNESCO.

Od 19. století se v Chorvatsku začal rozvíjet cestovní ruch a čeští turisté si jej oblíbili již před 1. světovou válkou. Válka v 90. letech v Chorvatsku znamenala pro cestovní ruch těžkou ránu, přesto se na konci 90. let začali turisté vracet a v posledních letech zažívá prudký nárůst turistů, kteří nejvíce navštěvují chorvatské pobřeží. Tabulky v této části práce ukazují, že Chorvatsko je turisticky stále oblíbenější a dle prognóz by se měl v roce 2024 počet návštěvníků téměř zdvojnásobit.

Dotazníkové šetření ukázalo, že Chorvatsko je zejména díky moři u českých turistů velice oblíbenou destinací. Povědomí českých turistů o přírodních atraktivitách je omezena zvláště na znalost Národních parků Plitvická jezera a Krka. Z kulturních pamětihodností bylo nejvíce vzpomínáno město Dubrovník. Byly zde též zaznamenány důvody, proč se turisté do Chorvatska chtějí, případně nechtějí vracet.

Zpracování bakalářské práce mne obohatilo o zajímavé faktické poznatky týkající se Chorvatska a zároveň mě překvapily některé informace získané z dotazníkového šetření. Ty mě rovněž pomohli získat ucelenější představu o pohledu českých turistů na tuto zemi. Byla bych ráda, kdyby tato bakalářská práce pomohla šířit osvětu o chorvatských

přírodních a kulturních pamětihodnostech, které rozhodně stojí za návštěvu. Cestovní kanceláře a agentury by mohli lépe využívat potenciálu kulturních a přírodních atraktivit a lépe o něm informovat své zákazníky. Cestovní ruch v Chorvatsku mimo hlavní sezónu prakticky neexistuje a toho by právě cestovní kanceláře a agentury mohly využívat například pro nabízení poznávacích zájezdů právě mimo hlavní sezónu.

Seznam použitých literárních zdrojů

1. ABRAHAM, Rudolf. Chorvatsko: velký průvodce. Brno: CPress, 2012, 318 s. Velký průvodce National Geographic (Computer Press). ISBN 978-80-251-3413-9
2. BOUSFIELD, Jonathan. Chorvatsko: [turistický průvodce]. 1. vyd. Brno: Jota, 2007, 660 s., [8] s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-7217-535-2
3. FEHÉR, György. Chorvatsko: jižní Dalmácie. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2003a, 179 s. Průvodce po zahraničí. ISBN 80-7011-759-1
4. FEHÉR, György. Chorvatsko: Kvarner a severní Dalmácie. 1. vyd. Překlad Daniela Orlando. Praha: Kartografie Praha, 2003b, 187 s. Průvodce po zahraničí. ISBN 80-7011-758-3
5. FEHÉR, György. Chorvatsko: střední Dalmácie. 1. vyd. Praha: Kartografie, 2004, 189 s. Průvodce po zahraničí. ISBN 80-7011-772-9
6. KIRÁLOVÁ, Alžbeta. Marketing: destinace cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2003, 173 s. ISBN 80-861-1956-4
7. LIPS, Werner. Chorvatsko: [kompletní průvodce na cesty]. 1. vyd. Překlad Anna Chábová. Brno: Computer Press, 2009, 515 s. Průvodce světoběžníka. ISBN 978-80-251-2217-4
8. NĚMEC, Dušan. Chorvatsko: kapesní průvodce. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2002, 186 s. ISBN 80-7226-690-X
9. OLIVER, Jeanne. Chorvatsko. 2. české vyd. Překlad Daniela Orlando. Praha: Svojtka, 2008, 328 s. ISBN 978-80-7352-478-4
10. PODHORSKÝ, Marek. Chorvatské pobřeží: podrobné a přehledné informace o historii, kultuře a turistickém zázemí chorvatského pobřeží Jadranu. 3., aktualiz. vyd. Praha: Freytag & Berndt, 2002, 159 s. ISBN 80-86236-29-3
11. RYGLOVÁ, Kateřina. Cestovní ruch: Soubor studijních materiálů. 3. rozšířené vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2009, 187 s. ISBN 978-80-7418-28-6
12. SWAJDO, Jaroslav a Joanna STOVRAK. Chorvatsko. 2. vyd. Bučovice: RO-TO-M, 2001, 246 s. ISBN 80-8540-99-5

13. VANÍČEK, Jiří. Lze měřit atraktivitu turistické destinace. COT business: Časopis pro profesionály v cestovním ruchu. Praha: COT media, 2006, duben. ISSN 1212-4281
14. ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2
15. ZOPPÉ, Leandro a Gian Enrico VENTURINI. Chorvatsko. 3. vyd. Překlad Josef Koval. Praha: Ikar, 2011, 296 s. Společník cestovatele. ISBN 978-80-249-1305-6

Seznam použitých elektronických zdrojů

- [1] 3. Mezinárodní kolokvium o cestovním ruchu: Sborník příspěvků Pavlov, 6.–7. září 2012 [online]. Brno, 2012 [cit. 2014-04-21]. ISBN 978-80-210-6078-4. Dostupné z: <http://is.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/3910085/10619195/sbornik-kolokviumCR2012.pdf#page=73>
- [2] Chorvatsko: Doba socialistické Jugoslávie [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://chorvatsko.luksoft.cz/historie-chorvatska.html>
- [3] Chorvatsko: Omiš [online]. © 2001-2011 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/stdal/omis.html>
- [4] Chorvatsko: Split a Diokleciánův palác [online]. © 2001-2011 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/tema/dioklec.html>
- [5] Chorvatsko: Stari Grad [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://chorvatsko.svetadily.cz/stredni-dalmacie/Ostrovy/hvar/stari-grad/lokality>
- [6] Croat: Chorvatské Národní parky a chráněné oblasti [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.croat.cz/narodni-parky/>
- [7] NP Brijuni: NP Brijunské ostrovy [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://np-brijuni.chorvatske.cz/>
- [8] Novalja: Národní park Krka [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.novalja.cz/chorvatsko/vylety-priroda/narodni-parky/narodni-park-krka/>
- [9] Chorvatsko: Mljet [online]. © 2001-2011 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/jidalos/mljeto.html>

- [10] Chorvatsko: Národní park Paklenica [online]. © 2001-2011 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/svdal/pakleni.html>
- [11] Croat: NÁRODNÍ PARK RISNJAK [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.croat.cz/narodni-parky/Risnjak/>
- [12] Chorvatsko: Národní park Severní Velebit [online]. © 2001-2011 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/vylet/velebit.html>
- [13] Tourism, 2012: Statistical reports [online]. Zagreb, 2013 [cit. 2014-04-20]. ISBN 1331-341X. Dostupné z: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/SI-1491.pdf
- [14] Gradac Croatia: Sportovní aktivity v Chorvatsku [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z: <http://www.gradac-croatia.eu/24789-sportovni-aktivita-v-chorvatsku>
- [15] Croatian bureau of statistics: Tourism - cumulative data [online]. Zagreb, 2014 [cit. 2014-04-20]. ISBN 1330-0350. Dostupné z: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2013/04-03-02_11_2013.htm
- [16] World travel & tourism council: Economic impact 2014 - Croatia [online]. 2014 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z: http://www.wttc.org/site_media/uploads/downloads/croatia2014.pdf
- [17] Central intelligence agency: Slovenia [online]. 2014 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/si.html>

Seznam ilustrací – grafy

Graf 1: Návštěvnost Chorvatska v letech 1975 – 2013 [v tis.]	28
Graf 2: Sezónní počet turistů v roce 2012 [v tis.]	29
Graf 3: Vybraní zahraniční turisté za rok 2013 (TOP 5)	30
Graf 4: Spojení s Chorvatskem	33
Graf 5: Zjištění návštěvy Chorvatska	34
Graf 6: Poslední návštěva Chorvatska	34
Graf 7: Počet návštěv Chorvatska	35
Graf 8: Hlavní motivy volby dovolené	36
Graf 9: Hodnocení faktorů pro výběr dovolené	37
Graf 10: Provozované aktivity	39
Graf 11: Délka pobytu	42
Graf 12: Volba ubytování	43
Graf 13: S kým se jezdí do Chorvatska	43
Graf 14: Organizace dovolené	44
Graf 15: Ztotožnění se s tvrzeními	45
Graf 16: Povědomí o kulturních památkách	47
Graf 17: Povědomí o přírodních atraktivitách	48
Graf 18: Navštívené přírodní atraktivity	49
Graf 19: Navštívené památky UNESCO	50
Graf 20: Další návštěva Chorvatska?	52
Graf 21: Důvody pro další návštěvu	52
Graf 22: Důvody proč zemi nenavštívit znovu	54
Graf 23: Hodnocení atraktivity - byli v Chorvatsku	55
Graf 24: Hodnocení atraktivity - nebyli v Chorvatsku	56
Graf 25: Určení pohlaví	57
Graf 26: Věková kategorie	57

Seznam ilustrací – tabulky

Tabulka 1: Příjezdy a strávené noci	30
Tabulka 2: Vyjádření souhlasu s tvrzeními	40
Tabulka 3: Povědomí o národních parcích a jejich návštěva.....	49

Seznam ilustrací – obrázky

Obrázek 1: Mapa Chorvatska	65
Obrázek 2: Mapa národních parků	65

Přílohy

Příloha 1: mapy

Obrázek 1: Mapa Chorvatska

Zdroj: OSN

Obrázek 2: Mapa národních parků Zdroj: www.chorvatsko.poznejte.cz

Příloha 2 - Dotazník

1. Co Vás napadne jako první, když se řekne Chorvatsko?

.....

2. Byl/a jste někdy v Chorvatsku?

ano	ne → přejděte prosím na otázku č. 19
-----	--------------------------------------

3. V kterém roce jste uskutečnil/a poslední návštěvu Chorvatska?

.....

4. Kolikrát jste Chorvatsko navštívil/a?

1x	2x	3x	4x	5x	6x	více jak 6x
----	----	----	----	----	----	-------------

5. Jaké jsou Vaše hlavní motivy pro výběr dovolené právě v Chorvatsku?

Zvolte alespoň jednu možnost, maximálně 3 možnosti.

kulturní památky	sportovní aktivity	moře	vzdálenost od ČR
přírodní atraktivity	přírodní atraktivity	malá jazyková bariéra	klimatické podmínky
jiná odpověď - uveďte			

6. Ohodnot'te následující faktory na stupnici 1 - 5, dle toho, jak důležité jsou pro Vás při volbě dovolené v Chorvatsku.

U každé podotázky prosím zakroužkujte odpověď v rozpětí 1-5:

1 = zcela nedůležité, 5 = velmi důležité

dobrá dopravní dostupnost (autem, autobusem, ...)	1	2	3	4	5
zvyk - tradiční destinace	1	2	3	4	5
snadné dorozumění se (malá jazyková bariéra)	1	2	3	4	5
dobré klimatické podmínky	1	2	3	4	5
místní přírodní atraktivity (NP, CHKO, ...)	1	2	3	4	5
mentalita místních obyvatel	1	2	3	4	5
moře	1	2	3	4	5
místní kulturní památky	1	2	3	4	5

7. Jaké aktivity provozujete při pobytu v Chorvatsku?

Zvolte alespoň jednu možnost.

odpočinek u moře	vodní sporty (potápění, rybolov, jízda na kajaku, ...)	jiná odpověď - uveďte
výlety za kulturními památkami	suchozemské sporty (badminton, míčové hry, aerobic, ...)	
adrenalinové zážitky (bungee-jumping, rafting, ...)	výlety za přírodními atraktivitami	

8. Vyjádřete prosím, nakolik souhlasíte s následujícími tvrzeními.

U každé podotázky prosím zakroužkujte odpověď v rozpětí 1-5:

1 = nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = nevím, 4 = spíše souhlasím, 5 = souhlasím

Ceny v Chorvatsku jsou vysoké.	1	2	3	4	5
--------------------------------	---	---	---	---	---

Navštívil/a jsem v Chorvatsku mnoho přírodních atraktivit.	1	2	3	4	5
Pláže mi připadají čisté a udržované.	1	2	3	4	5
Ubytování je na velmi vysoké úrovni.	1	2	3	4	5
Navštívil/a jsem v Chorvatsku mnoho kulturních památek.	1	2	3	4	5
Úroveň poskytovaných služeb je výborná.	1	2	3	4	5
Místní obyvatelé jsou přátelští.	1	2	3	4	5
Za peníze vynaložené na dovolenou v Chorvatsku dostanu kvalitní služby (dobrý poměr cena/výkon).	1	2	3	4	5

9. Jak dlouhý obvykle bývá váš pobyt v Chorvatsku?

do 3 dnů (prodloužený víkend)	3 až 7 dnů	8 až 14 dnů	více než 14 dnů
-------------------------------	------------	-------------	-----------------

10. Jaký druh ubytování obvykle volíte?

apartmán	karavan	zařízený stan	penzion	bungalov	studio
hotel	stan	jiná odpověď - uveďte			

11. S kým jste Chorvatsko navštívil/a při poslední návštěvě?

sám/sama	s partnerem/partnerkou	s rodiči/děti či jinými příbuznými	s přáteli
----------	------------------------	---------------------------------------	-----------

12. Jakým způsobem zařizujete a organizujete svou dovolenou?

celý zájezd si zajišťuji sám/sama bez CK/CA	celý zájezd včetně dopravy si kupuji u CK/CA
zájezd si kupuji u CK/CA, ale dopravu si zajišťuji sám/sama	jiná odpověď - uveďte

13. Ohodnoťte na stupnici 1 - 4, jak moc se ztotožňujete s následujícími tvrzeními, která se týkají stravování v Chorvatsku.

U každé podotázky prosím zakroužkujte odpověď v rozpětí 1-4:

1 = nesouhlasím, 2 = spíše nesouhlasím, 3 = spíše souhlasím, 4 = souhlasím

zajišťuji si all inclusive předem přes CK/CA	1	2	3	4
zajišťuji si plnou penzi předem přes CK/CA	1	2	3	4
zajišťuji si polopenzi předem přes CK/CA	1	2	3	4
stravuji se v místních restauracích	1	2	3	4
kupuji si místní potraviny	1	2	3	4
stravuji se pouze pomocí dovezených potravin	1	2	3	4

14. Napište, které kulturní památky nacházející se v Chorvatsku znáte?

15. Které z následujících národních parků Chorvatska znáte?

Plitvická jezera	Paklenica	Mljet	Kornatské ostrovy	Brijunské ostrovy
Krka	Risnjak	Severní Velebit	žádný	

16. Které z následujících národních parků Chorvatska jste navštívil/a?

Plitvická jezera	Paklenica	Mljet	Kornatské ostrovy	Brijunské ostrovy
Krka	Risnjak	Severní Velebit	žádný	

17. Které památky zapsané v seznamu UNESCO vyskytující se v Chorvatsku jste navštívil/a?

Diokleciánův palác ve Splitu	Staré Město Dubrovník	Plitvická jezera
Komplex Eufraziovy baziliky v Poreči	Historické městečko Trogir	Katedrála sv. Jakuba v Šibeniku
Starigradské polje na ostrově Hvar	žádné	

18. Jel/a byste na další dovolenou do Chorvatska?

Ano - napište prosím důvody proč byste Chorvatsko navštívil/a znovu
Ne - napište prosím důvody proč byste Chorvatsko znovu nenavštívil/a

19. Na stupnici 1 - 5 ohodnoťte, jak vnímáte celkovou atraktivitu Chorvatska?

1 = naprosto neatraktivní, 5 = maximálně atraktivní

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

20. Jaké je vaše pohlaví?

muž	žena
-----	------

21. Kolik je vám let?

méně než 18	18 až 24	25 až 34	35 až 54	55 až 64	65 a více
-------------	----------	----------	----------	----------	-----------